

Årsberättelse

2018

Innehåll

Verkställande direktörens översikt 2018	1
Administration och redovisningsskyldighet	2
Verksamhetens och ekonomins utveckling	3
Verksamhetsidé	3
Väsentliga händelser under och efter räkenskapsperioden	3
Måluppfyllelse	5
Uppfyllelse av målen för verksamheten	5
Utfall av de mål som är bindande i förhållande till fullmäktige	5
Centrala prestationer och nyckeltal som beskriver verksamheten och ekonomin ..	6
Köp och försäljning av partihandelstjänster	7
Nyckeltal för personalen	7
Nyckeltal för vattentjänsterna	8
Nyckeltal för miljöpåverkan	9
Intern kontroll och riskhantering	10
Forskning och utvecklingsverksamhet	11
Bedömning av den sannolika utvecklingen åren 2019 - 2025	13
Bokslut 2018	14
Det ekonomiska utfallet	15
Resultatbildning under räkenskapsperioden	15
Resultaträkning och dess nyckeltal	15
Finansiering av verksamheten	16
Finansieringsanalys och dess nyckeltal	16
Balansanalys	18
Balansräkning och dess nyckeltal	18
Förslag till behandling av resultatet	19
Budgetutfall	19
Utfallet av uppskattade utgifter och inkomster	20
Bokslutskalkyler	21
Resultaträkning	21
Finansieringsanalys	21
Balans	22
Noter	23
Noter för upprättande av bokslutet	23
Resultaträkningens noter	23
Balansräkningens noter	24
Noter gällande personalen	27
Förteckning över använda bokföringsböcker	27
VEETI - nyckeltal	28
Resultatenheternas årsberättelser	33
Molnträskets vattenverk	34
Tekniska tjänster	36
Pått ska avloppsreningsverket	39
Kundtjänst och administration	41
Att satsa på kundupplevelsen	42
Vasa Vatten med i kommunikationskampanjer	43
Framtiden	43

Verkställande direktörens översikt 2018

Resultatet år 2018 för affärsverket Vasa Vatten var liksom tidigare år bra. Trots oförutsedda investeringar, såsom arbeten i anslutning till förnyandet av råvattenledningen och snabbsaneringen av stamavloppet som orsakade ett avloppsvattenläckage under sensommarens badsäsong, överskred totalinvesteringarna på 5,41 miljoner € den ursprungliga budgetreserveringen (5 miljoner €) med mindre än 10 %. Vattenverket betalade ett avkastningskrav på 1,4 miljoner € till staden, vilket var samma summa som åren 2017 och 2016.

I fråga om mängden ofakturerat hushållsvatten 19,71 % nåddes målet, dvs. under 20 %. Mängden ofakturerat avloppsvatten har under en lång tid varit över 30 %, men tack vare att året var nederbördsfattigt var den endast 25,08 %. Genom nätverkssaneringar fås läckagevattenmängderna så småningom på en mer skälig nivå, vilket direkt minskar driftskostnaderna för såväl nätverken som verken. För att bryta ökningen av nätverkssaneringsskulden skulle det behövas 3,5 miljoner €/år.

Verkningarna för vattendragen av det en vecka långa läckaget i Metviken under sensommarens badsäsong, vilket motsvarar belastningen av orenat avloppsvatten under ett dygn, utjämnades till den normala variationsintervallen för tidpunkten på ett par veckor, men observationen av Vasas havsområde fortsätter intensifierat utifrån programmet för en samkontroll av havsområdet. Vasa Vattens beredskapsplan uppdaterades år 2018 och på basis av den satsar man på att utarbeta verksamhetskort för störningssituationer.

Efter de provpumpningar som gjordes sommaren 2018 i samband med projektet i Kurikka gällande djupt liggande grundvatten, har mängden grundvatten som kan utnyttjas hållbart säkerställt redan till 10 000 m³/d, vilket är hälften av den vattenmängd som behövs. För att säkerställa Vasas hushållsvatten är målet att få i bruk två av varandra oberoende vattenkällor.

För Vasa Vatten var 2018 ett arbetsfyllt år på alla serviceområden, och även i framtiden kommer det säkert att förekomma tillräckligt med överraskande störningar i en eller annan riktning i vattentjänsternas normala verksamhet. Med hjälp av en välkontrollerad digitalisering kan service- och beredskapsnivån förbättras på ett resurseffektivt sätt. Vasa Vattens affärsdatasystemprojekt (ERP) avancerar inom en mycket snäv tidtabell så att vattenfaktureringen för november 2019 görs i det nya systemet. Fjärravläsbara vattenmätare testas i 50 höghus. Det kommer att bli fler online-tjänster för kunderna inom de närmaste åren. I och med stadens elektroniska arkivering blir det möjligt att verkligen dra nytta av de fördelar som datasystemen möjliggör när det gäller att effektivisera serviceprocesserna.

Ett stort tack till Vasa Vattens hela personal för en mycket ansvarsfull och kompetent insats och för att ni har utvecklat det egna arbetet för att våra kunder ska få så störningsfria vattentjänster som möjligt! En mätare på detta är kundavbrottsindexet som alltså är på nedåtgående tack vare mycket kunniga nätverksmontörer. Tack även till våra kunder då ni så aktivt rapporterar om störningar i vattentjänsterna så att vi snabbare kan få en helhetsöversikt och prioritera resurserna på ett effektivt sätt enligt behoven.

Tack till direktionen för de tekniska affärsverken för ett bra handlag! Jag vill tacka Korsholms vattenförsörjningschef Allan Heir och hans kolleger för ett fungerande samarbete även i samband med utredningen om kommunsammanslagningen! Tack till alla samarbetspartner för att ni ger oss förutsättningar att förbättra vår verksamhet!

Irma Hyry
verkställande direktör

Administration och redovisningsskyldighet

- Verkställande direktörens 1. ersättare är nätverkschef Jari Jantunen
2. ersättare är planeringsingenjör Johanna Nysten

Vasa Vattens ledningsgrupp sammanträder varannan vecka. På mötena ligger fokus på serviceområdenas aktualitetsöversikter samt på personal- och ekonomiärenden. Ledningsgruppens uppgifter anges i verksamhetsstadgan för de tekniska affärsverken.

Tekniska affärsverkens ledningsgrupp fr.o.m. 1.6.2017

Ordinarie ledamöter

SFP Dan Jakobsson
SFP Carita Mäkelä
SFP Gallina Sandås
SDP Tuija Kivioja

SDP Seppo Korpi, ordf.
Saml Pentti Risberg, vice ordf.
Sannf Juha Rantala
Gröna Suvi Syrjä

VF Jorma Katajamäki
Stadsstyrelsens representant Mauri Ollila

Ersättare

SDP Börje Sjöblom
SFP Giovanna Teir
SFP Gunlög Ingves
SDP Heidi Halenius

SDP Mikko Viertokangas
Saml Antti Uusitalo
KD Pasi Thölix
Gröna Tobias Simon

VF Tea Hietamäki

Verksamhetens och ekonomins utveckling

Verksamhetsidé

Vasa Vatten är ett i kommunallagen avsett affärsverk, som genom inkomstfinansiering sköter underhållet, utvecklingen och investeringarna inom vatten- och avloppsverksamheten. Vasa Vattens verksamhetsidé är att ordna störningsfria vattentjänster inom sitt verksamhetsområde i enlighet med en hållbar utveckling.

Enligt verksamhetsstadgan för de under direktionen för de tekniska affärsverken lydande resultatområdena har Vasa Vatten i uppgift att

- 1) fungera som vattentjänstverk i enlighet med lagen om vattentjänster
- 2) producera service i anslutning till vattentjänster
- 3) erbjuda vattentjänstservice också utanför det egna verksamhetsområdet i enlighet med gällande riktlinjer och beslut
- 4) fungera som sakkunnig inom vattentjänsterna i stadskoncernen och
- 5) säkerställa ett fungerande samarbete med andra vattentjänstverk och samarbetspartner.

Väsentliga händelser under och efter räkenskapsperioden

Direktionen för de tekniska affärsverken, som fungerar som direktion för affärsverket Vasa Vatten, sammanträdde 10 gånger. Genom förvaltningsstadgan (1.6.2017) och verksamhetsstadgan (24.4.2018) har de ärenden som direktionen ska fatta beslut om minskat. Aktualitetsöversikterna för respektive affärsverk har blivit en viktig del av mötena.

- På årets första möte 30.1.2018 behandlades en utredning som blivit klar i början av året och som gäller projektet att sanera den lågvattenreservoar i Vedenoja som säkerställer hushållsvattenförsörjningen i Lillkyro.
- Direktionen godkände 27.3.2018 för Påttiska reningsverkets desinficeringsenhet en kostnadsberäkning på 160 000 €, som har visat sig vara en utmaning. Hygieniseringen av utgående vatten är ett tillståndskrav som tillkommit som nytt i miljötillståndet 10.7.2017. Till följd av besvär över det renade avloppsvattnets utloppsplats och ersättningarna till strandägare har tillståndet inte vunnit laga kraft än.
- De markanvändningsavtal som gäller planläggningen av Brändö sund och Tvålstranden godkändes av direktionen 24.4.2018. Vasa Vatten effektiverar genom markanvändningsavgifter Påttiska avloppsreningsverkets lukthantering och estetik.
- En höjning av bruksavgifterna för hushållsvatten och avloppsvatten för år 2019 (+6 %) och för år 2020 (+4 %) godkändes av direktionen 19.6.
- Direktionen bekantade sig med projektet gällande djupt liggande grundvatten på plats i Kurikka 3.9 tillsammans med andra politiker och Vasa Vattens anställda.
- Förslaget till överskridning på 0,45 miljoner € av investeringsramen (5 miljoner €) behandlades 13.11. Mer detaljerad information om detta i samband med "Måluppfyllelse".
- På årets sista möte godkände direktionen saneringen av avloppsvattenlinjerna i Vasa centrum, vilken hade påskyndats av avloppsvattenläckaget i Metviken, samt saneringen av brunarna på sträckan Rådhusgatan–Strandgatan–Träskgatan till summan 1,083 miljoner €.

Uppdateringen av avtals- och leveransvillkoren godkändes i direktionen redan hösten 2017, men de träder i kraft 1.5.2019 bl.a. på grund av förseningar som orsakats av översättningsarbetet. Uppdateringsbehovet berodde på lagändringar som gäller bl.a. dagvattnet och sprinklerna.

När det gäller de besvär som anförts över uppdateringen av Vasa Vattens verksamhetsområde torde förvaltningsdomstolen meddela sitt beslut på hösten 2019. Planeringssektionen beslutade i det bemötande som gavs till förvaltningsdomstolen i samband med behandlingen 16.1.2018 att verkställandet av uppdateringen av verksamhetsområdet inte uppskjuts på grund av besvären. I fråga om de fastigheter som inte har anslutit sig till avloppsvattennätet fortsätter det nära samarbetet med Vasa stads miljöavdelning och byggnadstillsyn.

När det gäller styr- och projektgruppen för Vasa Vattens nya affärssystemprojekt (ERP) meddelade stadsdirektören sitt beslut 24.4.2018. På basis av ett öppet anbudsförfarande valdes 28.8.2018 Suomen Vesitieto Oy till leverantör. Projektet avancerar inom en mycket snäv tidtabell så att vattenfaktureringen för november 2019 görs i det nya systemet.

Bolagiseringen av stadskoncernens stödservice innebar utmaningar särskilt i fråga om informations- och kommunikationstekniken. Vattentjänsternas verksamhetsmiljö avviker till många delar från den övriga stadskoncernen, och dess införlivande, förutom sakkunnigkompetensen, tartid.

Måluppfyllelse

Uppfyllelse av målen för verksamheten

VERKSAMHETSMÅL/ -PRINCIP SOM HÄRLETTS UR STADENS STRATEGISKA MÅL	RESULTATOMRÅDETS CENTRALA MÅL FÖR ÅR 2018	MÅLUPPFYLLELSE
Ekonomi i balans	Finansieringsanalysen i balans och prisjusteringsplanen 2018–2025 godkänd.	Verksamhetens, investeringarnas och finansieringens kassaflöden i balans såsom framgår av finansieringsanalysen på s. 16. Höjningarna av bruksavgifterna för år 2019 (6 %) och år 2020 (4 %) har godkänts. Bruksavgifterna är alltjämt under landets medelnivå.
Rättvisa vatten- och avloppsvattenavgifter	I samband med prisjusteringen föreslås att avgifterna hänförs i enlighet med lagen om vattentjänster.	Tarifferna granskas i sin helhet efter beslutet om kommunsammanslagningen.

Utfall av de mål som är bindande i förhållande till fullmäktige

Inkomstföringsmålet för placerat kapital, 1,4 miljoner €/år, dvs. den ersättning som tas ut för grundkapitalet, betalades månatligen i jämna rater. Avkastningen på stadens investerade kapital var 5,91 %, (år 2017: 8,23 %, år 2016: 9,51 %).

Det mål för produktivitet och lönsamhet i verksamheten som ställts som ett överskottsmål för verksamheten, 6,757 miljoner €, nåddes inte. Rörelseöverskottet utan avskrivningar var 6,049 miljoner €.

Fullmäktige styr totalbeloppet för investeringarna. För Vasa Vattens del överskreds den ursprungliga investeringsnivån 5 miljoner € med 8 %, men investeringsnivån på 5,45 miljoner € som fullmäktige hade godkänt på hösten underskreds och investeringarnas utfall var 5,41 miljoner € i sin helhet.

Oförutsedda, brådskande investeringar var saneringen av stamavloppet på grund av avloppsvattenläckaget i Metviken, 0,2 miljoner €, och saneringen av råvattenledningen till Molnträskets vattenverk 0,11 miljoner €. Innan dess var man även tvungen att iståndsätta råvattenledningens inflödeskanal, 0,12 miljoner €.

Trots att investeringarna prioriterades var ramen inte tillräcklig. Vidare var man tvungen att utvidga saneringen av huvudvattenledningen i Rytilaako, och kostnads kalkylen på 0,3 miljoner € överskreds med 0,15 miljoner €. Därtill blev det för år 2018 en större kostnadsdel än beräknat av vatten- och avloppsarbetena i anslutning till det aktuella projektet Alskatvägen (landsväg 724), bl.a. till följd av infodringar av vattenledningarna.

Centrala prestationer och nyckeltal som beskriver verksamheten och ekonomin

PRESTATION, NYCKELTAL	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018
Fakturerad mängd vatten 1000 m ³	4190	4200	4300	4120
Fakturerad mängd avloppsvatten 1000 m ³	4760	4810	4800	4680
Vattenledningsnätets längd km	990	998	1010	999
Avloppsledningsnätets längd km	540	547	550	548
Vattenavgift (moms 0%) €/m ³	1,10	1,10	1,10	1,10
Avloppsvattenavgift (moms 0%) €/m ³	1,65	1,65	1,65	1,65

När det gäller mängden ofakturerat hushållsvatten 19,71 % nåddes målnivån, dvs. under 20 %. Mängden ofakturerat avloppsvatten har under en lång tid varit över 30 %, men tack vare att året var nederbördsfattigt var den endast 25,08 %. Genom kontinuerliga nätverkssaneringar fås läckagevattenmängden så småningom på en mer skälig nivå, vilket minskar driftskostnaderna för såväl nätverken som verken. För att bryta ökningen av nätverkssaneringsskulden behövs 3,5 miljoner €/år.

Det hushållsvatten som Vasa Vatten distribuerar uppfyllde på samma sätt som tidigare år alla kvalitetskrav och rekommendationer (SHM 442/ 2014) som ställs på hushållsvatten. Trots den varma sommaren kom det just inga anmärkningar om kranvattnets lukt eller smak. Molnträskets vattenverk ger in en egen separat årsberättelse till tillsynsmyndigheterna, vilket även Påttiska avloppsreningsverket gör.

Vid Påttiska avloppsreningsverket behandlades 6,92 miljoner m³ avloppsvatten. Reningseffekter i enlighet med tillståndsvillkoren nåddes i fråga om biologisk och kemisk syreförbrukning (BOD7 och CODCr) samt fosfor (P). I fråga om kvävet (N) reduktionseffekt nåddes en reningseffekt på 63 % på årsnivå i stället för den som förutsattes, dvs. 70 %. Bräddningar ut i vattendragen har inte förekommit på senare år, men som en följd av ösregnet på sensommaren 2018 blev stamavloppet tilltäppt och under en veckas tid läckte sammanlagt 20 000 m³ obehandlat avloppsvatten ut i vattendragen via dagvattenavloppet, vilket motsvarar avloppsvatten-

mängden under ett dygn. En separat utredning om detta har gjorts för NTM-centralen och uppföljningen fortsätter i anslutning till uppföljningen av havsområdet i enlighet med miljötillståndet för Påttiska reningsverket, vars årsrapport fås i april. Enligt en utomstående vattendragsexpert utjämnades verkningarna för vattendragen till tidpunktens normala variationsintervall tämligen snabbt när avloppsvattenläckaget upphörde. De mest anmärkningsvärda fysikalisk-kemiska verkningarna gällde avloppsvattnets utloppsområde och dess närhet vid Metviken, Brändö bro och Norra stadsfjärden. På grund av hygienrisken blev hälsotillsynsmyndigheten tvungen att stänga de två närmaste badstränderna under ett par veckor. Observationen av Vasas havsområde fortsätter på effektiverat sätt utifrån programmet för en samkontroll av havsområdet.

Observationsrapporten för år 2018 blir klar på våren 2019. I nästa rapport utreds havsområdets tillstånd på ett mer omfattande sätt än normalt i årsrapporteringen och man ger akt på bl.a. ett eventuellt större antal observationer av blågrönalger samt granskar observationerna på längre sikt. Eventuella ersättningskrav som gäller avloppsvattenläckaget behandlas av regionförvaltningsverket.

Regionförvaltningsverket meddelade 10.7.2017 sitt beslut om Påttiska avloppsreningsverkets miljötillstånd. Den lukt kartläggning och modellering av luktutsläppen som förutsätts i tillståndet samt en plan baserad på kartläggningen om minskande av

luktolägenheterna har fördröjts till följd av att konsultens modellerare varit sjukledig under en lång tid. Lukthanteringen hör även samman med hur planläggningen av närområdena framskrider.

Tillståndet har ännu inte vunnit laga kraft eftersom besvär har anförts hos Vasa förvaltningsdomstol (FD) om utloppsplatsen och ersättningarna be-

träffande strandfastigheterna. Affärsverket Vasa Vatten och stadsstyrelsens planeringssektion har gett förvaltningsdomstolen ett bemötande på besvären. Enligt anvisningar från regionförvaltningsverket har ersättningar till yrkesfiskarna betalats sedan början av år 2018, men ersättningarna beträffande strandfastigheterna och fisket väntar på förvaltningsdomstolens avgörande.

Köp och försäljning av partihandelstjänster

År 2018 leddes från Korsholms kommun till Påttiska reningsverket 723 414 m³ avloppsvatten, dvs. 11,6 % av den totala mängd avloppsvatten som kommer till Påttiska. Mängden avloppsvatten från Smedsby år 2018 var 576 338 m³, vilket motsvarar 9,2 % av den mängd vatten som kommer till Påttiska.

Från Malax kommun leddes 129 353 m³ avloppsvatten till Påttiska reningsverket år 2018, vilket är 1,3 % mer än under det föregående året. Malax andel av det avloppsvatten som kommer till Påttiska är 2,1 %.

Lillkyroområdets 803 fastigheters avloppsvatten (ca 105 000 m³) leds för rening till Kyrönmaan Jätevesi Oy:s Hyyriä avloppsreningsverk.

Vasa Vatten har ett samarbetsavtal med Storkyro kommun och Poronkankaan Vesi Oy i Laihela om vattenleverans i specialsituationer.

Nyckeltal för personalen

	2018	2017	2016	
Personalmängd 31.12	58	57	57	pers.
Ordinarie				
<i>På heltid</i>	56	55	55	pers.
<i>På deltid</i>	1	0	0	pers.
Visstidsanställda				
<i>På heltid</i>	1	2	2	pers.
Årsverken	56,6	58,6	56,2	ÅV
Personalens medelålder 31.12	44,1	45,0	45,3	år
Sjukledigheter	12,4	7,8	8,5	dagar/ÅV
Olycksfall	1	2	1	st
Utbildning	2,5	2,94	2,12	dag/anställd
Utbildningens kostnader	38 732	39 452	25 435	€

Löner och arvoden totalsumma år 2018 2 198 014,85 €

Kundtjänsten samt den ekonomiska och administrativa personalen blev köptjänster i och med Vasa stads reform av stödserviceorganisationen sommaren 2015.

Nyckeltal för vattentjänsterna 2018

Nyckeltal		2014	2015	2016	2017	2018
Mängd fakturerat vatten	1000 m ³	4320	4330	4190	4180	4120
Grannkommunernas andel		60	30	30	20	30
Fakturerat avloppsvatten	1000 m ³	4790	4850	4760	4810	3830
Grannkommunernas andel		840	890	860	880	850
Vattenledningsnätets längd	km	961	986	999	998	999
Avloppsledningsnätets längd	km	858	* 536	540	547	548
Vattenavgift	€/m ³	€ 1,10	€ 1,10	€ 1,10	€ 1,10	€ 1,10
Avloppsvattenavgift	€/m ³	€ 1,65	€ 1,65	€ 1,65	€ 1,65	€ 1,65

* Dagvattenledningsnätet övertogs av staden 2015

Nyckeltal 2018

		Enhet
Ekonomi		
Omsättning	14,4	milj. €
Driftsutgifter	9,14	milj. €
Avkastningskrav	1,4	milj. €
Investeringar, brutto	5,41	milj. €
Bruksavgifter (skattebelagd)		
Vattenavgift	1,36	€/m ³
Avloppsvattenavgift	2,05	€/m ³
Fakturering		
Fakturerad vattenmängd (Vasa)	4,12	milj. m ³
Fakturerad vattenmängd till Korsholm	0,03	milj. m ³
Fakturerad vattenmängd totalt	4,12	milj. m ³
Förändring i vattenförbrukningen jämfört med föregående år	-2,0	%
Fakturerad avloppsvattenmängd (Vasa)	3,83	milj. m ³
Avloppsvattenmängd från Korsholm	0,72	milj. m ³
Avloppsvattenmängd från Malax	0,13	milj. m ³
Fakturerad avloppsvattenmängd totalt	4,68	milj. m ³
Nätenheten		
Vattenledningsnätets längd	999	km
Avloppsnetets längd	548	km
Anslutningsprocent till vattenledningsnätet (Vasa)	99,5	%
Anslutningsprocent till avloppsledningsnätet (Vasa)	92,5	%
Anslutningsprocent till avloppsledningsnätet (stam Vasa)	97,0	%
Ofakturerat vatten		
(inkl. bl.a. släcknings-, läckage-, underhålls- & sköjvatten)	19,71	%
Ofakturerat avloppsvatten (inkl. bl.a. regn- och smältvatten)	25,08	%
Indexet invånare/avbrott/h	5347	
Totala antalet vattenledningsläckage	34	st
Bostadsfastigheternas beräknade vattenförbrukning (Vasa)	129	l/pers./d
Renvatten		
Från Kyro älv pumpat råvatten	5,49	milj. m ³
Råvatten från Molnträsket	6,16	milj. m ³
Till nätet pumpat rent vatten	5,41	milj. m ³
Till nätet utpumpat renvatten per dygn	14 832	m ³ /d
Avloppsvatten		
Renad avloppsvattenmängd	6,24	milj. m ³
Bräddningar	0	st
Personal		
Personalmängd 31.12	58	st
Personalens medelålder 31.12	44,1	år
Sjukdagar (hela personalen, ej vårdledigheter)	12,4	d/anställd
Sjukfrånvarodagar / årsverken	12,4	AV
Olycksfall i arbetet	1	st
Utbildning	2,5	d/anställd
Utbildningskostnader	38 731	€

Vasa Vatten
betalade 1,4 M€
som avkastningskrav
åt staden år 2018

Till investeringar
användes år 2018
i sin helhet
5,41 M€

- rening av avloppsvatten 0,42 milj. €
- pumpning av avloppsvatten 0,20 milj. €
- nätverken 3,20 milj. €
- hushållsvattenverket 0,87 milj. €
- utvecklandet av vattenförsörjningen 0,74 milj. €

Nyckeltal för miljöpåverkan

AVKASTNING

Behandlade mängder

Pumpat till nätverket	5,41 milj. m ³
Fakturerat vatten ¹⁾	4,12 milj. m ³
Renat avloppsvatten	6,24 milj. m ³
Fakturerat avloppsvatten ²⁾	3,83 milj. m ³
Torkat slam	12 467 tn

Utsläpp

Från Påttska till havet	
BOD ₇	78 tn
Fosfor	0,91 tn
Kväve	151 tn

Avfall

Slam från reningsverket	
Till Stormossen	12 467 m ³
Problemavfall ³⁾	små mängder
Övrigt avfall ³⁾	små mängder

SATSNINGAR

Köpta kemikalier**Vattenrening**

Släckt kalk	396 tn
Järnsulfat	989 tn
Koldioxid	118 tn
Natriumhypoklorit	26 tn

Avloppsvattenrening

Järnsulfat	369 tn
Polyaluminklorid	205 tn
Metanol	164 tn
Glycerol ⁴⁾	343 tn
Kalk	1153 tn
Polymer	9 tn

Köpt energi**El**

Vattenreningen	3,41 GWh
Avloppsvattenreningen ⁵⁾	5,09 GWh
Kontoret	Marginell
Nätverket	Marginell

Värme

Vattenreningen	1,39 GWh
Avloppsvattenreningen	0,86 GWh

Bränsle (Pått/Molnträsket)

Diesel	13 046 l
Bensin	1 240 l
Brännolja	4 545 l

- 1) Innehåller även vatten sålt till Korsholm.
- 2) Innehåller även avloppsvatten mottaget från Korsholm och Malax.
- 3) Vasa Vattens avfall behandlas huvudsakligen vid stadens centraliserade avfallsinsamlingsplatser.
- 4) Glycerol provades som kolkälla i efterbehandlingsenheten i stället för metanol, tiden mellan december 2017 och januari 2018. Glycerol är p.g.a. sina egenskaper säkrare att använda än metanol. Provingen avbröts i början av året eftersom vattentemperaturerna var så kalla och kvävereduktionen svag. I maj matades åter glycerol i processen då vattentemperaturen närmade sig +12 C. Användningen av glycerol avslutades i augusti, varefter man återgick till att använda metanol. Man blev tvungen att dosera stora mängder glycerol och det fungerade ändå inte som en lika effektiv kolkälla som metanol. Under år 2018 användes 343 ton glycerol.
- 5) Påttska reningsverkets och pumpstationernas gemensamma förbrukning.

Intern kontroll och riskhantering

Rapporteringen av riskhanteringen och den interna kontrollen, som ansluter sig till bokslutet, förverkligades genom en webropol-enkät som hade utarbetats av ekonomi- och ägarstyrningen; svaren ingår som kompletterande material.

INTERN KONTROLL OCH RISKHANTERING	RESULTATSOMRÅDETS CENTRALA MÅL FÖR ÅR 2018	MÅLUPPFYLLELSE
Den administrativa styrningen av Kyrönmaan Jätevesi Oy svag	Serviceavtal mellan ägarna och serviceproducenterna bl.a. för förtydligande av resurser och ansvar.	Ärendet har inte framskridit vad gäller ägarna och serviceproducenterna. De avloppsvattenvavgifter (170 379 €/år 2018) som Vasa Vatten-affärsverket tar ut av kunderna i Lillkyro täcker inte de avgifter som Kyrönmaan Jätevesi Oy tar ut av Vasa Vatten-affärsverket (266 708,52 €/år 2018) och Lillkyroområdets investerings- (137 215 €/år 2018), underhålls- (45 615 €/år 2018) och driftskostnader (6 690 €/år 2018) för avloppshantering; totalt 456 228 €/2018.
Förvaltningens datasystem (inkl. ekonomi, kundtjänst, beställningsarbeten)	Inledande av it-projekt under ledning av stadens ICT. Tillräckliga resurser säkerställs hos stadens ICT + konsult. Substansresurser frigörs för behovsutredningar, konversioner. Ett nära samarbete med andra vattenverk.	Vasa Vattens ERP-projekt går framåt inom en mycket snäv tidtabell. De regelbundna Skype-möten i ämnet som hålls med andra vattenverk och som leds av Oulun Vesi fortsätter. Stadens projekt gällande elektronisk arkivering håller på att inledas.
Cyberattack	Nätets brandväggar i besittning av cybersäkerhetsexperter, processstyrningen av verken i ett eget nät.	För säkerställande av cybersäkerheten har investeringar gjorts år 2018. Processautomationen alltjämt endast i vattenverkets interna nät.
Kollaps i stamavloppet eller vattenledningen	Förebyggande sanering av stamavloppen. Information till kunderna om förhindrande av avloppsöversvämning i fastigheterna.	Investeringsnivåerna har skurits ned från det som överenskommit vid ramförhandlingarna. Avloppsvattenläckage i vattendragen 8/18, sanering av objektet i fråga 0,2 miljoner € 10/18 och sanering av stamledningen 1,2 miljoner € i investeringsprogrammet 2019. För nätverkssaneringen 3,18 miljoner € /2019 (2,54 mn €/2018). För brytande av nätverks-saneringsskulden behövs >3,5 miljoner €/år. Stråvan är att informationen till kunderna om förhindrande av avloppsöversvämning i fastigheterna ges i samarbete med kommuntekniken.
Problemafval i avlopps nätet	Förhandlingar om partihandelskunderna utifrån Pättska reningsverkets nya miljötillstånd 8/17. Avtalsjusteringar för specialanslutna. Information till riskkunder.	Tillståndet har inte vunnit laga kraft p.g.a. besvär. Åtgärder inleds när tillståndet efter förvaltningsdomstolens avgörande vinner laga kraft.
Ensamarbete under jourtider	Automatiskt alarm till den som har bakjour om larmet inte kvitteras inom en viss tid. Hälsogranskningar med jämna mellanrum.	Alarm även i fortsättningen via mobilen. Med företagshälsovården överenskommit om mer omfattande hälsogranskningar och vid behov handledning och uppföljning.
Avsaknad av en reservrånvattenkälla	Grundvatten som huvud- eller reservrånvatten år 2030. Myndigheterna har informerats. Säkerställande av minimihushållsvatten från grannkommunerna till specialkunder. Anskaffnings- och distributionsplan för packat vatten. Reservvattenutredning år 2017, -planeering och -testning år 2018.	Djupgrundvattenprojektet framskrider i samarbete med Kurikan Vesihuolto Oy, GTK och NTM-centralen. Anskaffnings- och distributionsplan för packat vatten år 2018. Testning av nuvarande reservvattenanslutningar för komplettering av kv19 planerna. Modelleringen av vattenledningsnätet för utvecklande av kapacitets- och tryckkontrollerna blir klar år 2019.

Forskning och utvecklingsverksamhet

Vasa Vatten deltar i utvecklandet av vattentjänsterna tillsammans med andra vattenverk och olika intressegrupper. Vasas serviceområden är aktivt med i benchmarkingen av aktuella projekt. En viktig kontaktyta i utvecklandet av servicen är kund- och samarbetsforumet, i vilket deltar Pohjanmaan Kiinteistöyhdistys ry, NTM-centralen i Södra Österbotten, Stadsdelföreningarnas samråd, en representant för disponentbolagen, Vasa stads miljöavdelning, storkunder från Malax och Korsholms vattentjänstverk, Pikipruukki Fastighets Ab och ABB Oy samt Vasa Hussektor. Vasa Vatten är en styr- och arbetsgruppsmedlem i styr- och arbetsgruppen för Vasa stads energi- och klimatprogram. Helhetsmålet är en kolneutral stad år 2035. När det gäller vattentjänstverket går det alltså att få till stånd energibesparingar, bl.a. genom en optimering av pumpstationerna och behandlingsprocesserna.

Vasa Vattens viktigaste utvecklingsprojekt är ett djupgrundvattenprojekt där man utreder ibruggandet av grundvatten för både Vasa stad och Kurikka stad. Inom projektets influensområde i Österbotten och Södra Österbotten finns 150 000 invånare och betydande vattenanvändare, t.ex. livsmedelsproduktionen. I projektet deltar Geologiska forskningscentralen, NTM-centralen i Södra Österbotten, Kurikan Vesihuolto Oy och affärsverket Vasa Vatten. Av undersökningsskedets (2013–20) kostnader är Vasa stads andel, för vilken Vasa Vatten ansvarar i praktiken, 3,4 miljoner € (0,736 miljoner €/år 2018). Undersökningsskedets konstruktioner, bl.a. brunnarna, görs så att de kan utnyttjas direkt för de vattenmängder som behövs. Byggtidpunkten påverkas mest av hur licensieringsprocesserna går framåt. Den preliminära kostnadsberäkningen för förbindelsevattenledningen är 25 miljoner €, och utöver det behövs ett ledningsnät för grundvatten (10 miljoner €) och ett vattenbehandlingsverk (5 miljoner €). För att säkerställa tillgången på hushållsvatten är målet att få i bruk två av varandra oberoende vattenkällor före slutet av år 2030. Läs mera på våra nätsidor: www.vaasanvesi.fi/sv_SE/web/sv/grundvatten-fran-kurikka-till-vasa.

Efter utredningen om planktonuppföljningen i Molnträsket (2017) blev rapporten "Pilvilammen tila ja ehdotus Pilvilammen vedenlaadun ja kasvipanktonin seurannasta" klar 31.1.2018. Rapporten gjordes som konsultarbete av Pohjanmaan Vesi ja Ympäristö ry. I den analyserades på ett mycket omfattande sätt åren 2004–2016 Molnträskets vattenverks uppföljningar, och på basis av detta gjordes en uppdatering av kontrollundersökningsprogrammet samt en utvecklingsplan för planktonuppföljningen som betjänar vattenbehandlingsprocessen tidsenligt.

Annika Kangasvieris diplomarbete "Viemäriverkoston rakentamisen kustannusarvio ja liittymisen verkoston haja-asutusalueilla" godkändes vid Tammerfors tekniska universitet i februari 2018 inom utbildningsprogrammet miljö- och energiteknik inom diplomingenjörsexamensprogrammet för miljöteknik. Henna-Riikka Rintamäkis lärdomsprov "Kiinteistöjen liittäminen jätevesiverkoston toiminta-alueella" inom utbildningsprogrammet för miljöteknik vid Vasa yrkeshögskola blev klart 11.9.2018. Sasu Pirttiperäs lärdomsprov "Pienten pohjavesiesiintymien tilapäinen hyödyntäminen" inom utbildningsprogrammet för miljö- och energiteknik vid Vasa yrkeshögskola blev klart 5.9.2018. Uppdragen för slutarbetena utvecklas utifrån Vasa Vatten-affärsverkets aktuella behov, och de utredningar som ansluter till dem har varit till stor praktisk nytta i utvecklandet av vattenverkets verksamhet.

Vid Påttska reningsverket gjordes 10.7.2017, i anslutning till det beviljade miljötillståndet, utredningar om hygieniseringen av det utgående avloppsvattnet och lukthanteringen. Dessa utredningar anknyter för sin del till detaljplanläggningen av området Tvålen-Rahkola i Brändö.

Institutet för hälsa och välfärd (THL) koordinerar uppföljningen av drogtester i avloppsvatten. Vasa Vatten har deltagit i uppföljningen sedan år 2014. I och med att analysmetoderna blivit bättre har man även fått lovande resultat av den regionala uppföljningen av bl.a. designdrogfenomenet. Avloppsvattenundersökningar kommer troligtvis i allt större utsträckning att användas för fastställandet av även andra sådana livsstils- och sjukdomsmarkörer som beskriver befolkningens hälsa och välfärd. Mer info på sidorna: <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankeet/jatevesitutkimus>

Vasa Vatten finansierar Aalto-universitetets arbetslivsprofessur inom avloppsvattenrening åren 2019–2023 med totalt 10 000 €. Centrala forskningsobjekt är minskande av kolavtrycket i avloppsvattnets reningsprocess och effektiverande av tillvaratagandet av resurserna. Utöver dessa hör till forskningsområdena bl.a. avlägsnande av skadliga ämnen från avloppsvattnet, t.ex. mikroplaster och

medicinrester, samt utvecklande av avloppsvattenhanteringsprocesserna vid kalla temperaturer.

www.aalto.fi/fi/uutiset/uusi-tyoelamaprofessori-edistaa-kiertotaloutta-jatevesien-puhdistuksessa

Vasa Vatten är med i styrgruppen för Yrkeshögskolan Novias forskningsprojekt Np-Balans och TransAlgae 15.1.2016–29.3.2019. Vasa Vatten är inte finansiär, men avloppsslammet i pilotförsöken kommer från Vasa Vattens Påttska reningsverk.

NP-Balans: www.npbalans.eu

TransAlgae: www.biofuelregion.se/projekt/transalgae/

Via Vattenverksföreningens (VVY) utvecklingsfond finansierar Vasa Vatten årligen sådan forskning och utveckling som främjar vattentjänstverkens verksamhet (4 150 €/år 2018). Mer om utvecklingsfondens aktuella projekt finns på Vattenverksföreningens hemsidor: <https://www.vvy.fi/kehittaminen-ja-tutkimus/kehittamisrahasto/>.

VVY:s medlemsavgifter, vilka bidrar till att utveckla hela vattentjänstsektorn, baserar sig på person-ekvivalenten. Vasa Vattens medlemsavgift till VVY var 7 703 € år 2018.

Bedömning av den sannolika utvecklingen åren 2019 - 2025

En faktor som förenar alla Vasa Vattens funktioner är det kommande affärssystemet, där de första delar som tas i bruk är de kund- och faktureringsdatabaser som ersätter de nuvarande senast 11/2019.

Bolagiseringen av stödservicen vad gäller bokföring, upphandling, ICT och städservice år 2018 har medfört mera avtalsparter och administration, vilket förutsätter behovskartläggningar och definiering av krav och större resurser även av beställarna. Även klarläggandet tillsammans med stadens stödservice av uppgifterna och ansvarsfördelningen förutsätter en satsning, som kan innebära tydliga fördelar även för bl.a. ekonomiförvaltningen. Detta främjas för sin del av Vasa Vattens affärssystemprojekt (ERP 2018–2019), i vilkas styr- och projektgrupper ingår experter och ansvarspersoner för de olika substansområdena.

Syftet är att tydliggöra prioriteringen och resursfördelningen av projekt och delprojekt inom investerings- och utvecklingsprogrammet på lång sikt, också så att den blir mer förståelig för koncernstyrningen för att t.ex. den årliga nätverksaneringsnivån på 3,5 miljoner € som behövs för brytandet av nätverkets reparationsskuld ska uppnås inom de närmaste åren. Man försöker hitta lämpliga resurser för att fortsätta uppdateringen av utvecklingsplanen. Listan över utvecklingsprojekt hålls à jour.

Det välfungerande samarbetet i fråga om Korscholms vattentjänster fortsätter. På basis av beslutet om kommunsammanslagningen inleds nödvändiga utredningar och åtgärder i enlighet med utredningen om kommunsammanslagningen och VVYs anvisningar.

Djupgrundvattenprojektet i Kurikka framskrider bra och det verkar vara möjligt att Vasas och regionens vattenanskaffnings- och försörjningsberedskapsfrågor genom detta kan lösas i framtiden. Fastän man av djupgrundvattnet i Kurikka redan år 2025 skulle få hushållsvatten till Vasaregionen är

det nödvändigt att säkerställa den nuvarande hushållsvattenproduktionen baserad på vatten från Kyrö älv, bl.a. genom att bygga en sådan förbehandlingsanläggning för råvatten som fungerar året runt. Vattenbehovet för de kommande aktörerna i Långskogens industriområde klarnar när planen börjar förverkligas.

Vasa Vattens verksamhetsområdesuppdatering godkändes att verkställas i stadens planeringssektion 16.1.2018, eftersom man ansåg att det inte finns grunder för de besvär som anförts hos förvaltningsdomstolen. På verksamhetsområdet utreds områdesvis ett möjligt anslutande av fastigheter (484) som inte är anslutna till avloppsvattnätverket i samarbete med miljöavdelningen.

Fullgörandet av skyldigheterna i anslutning till markanvändningsavtalet för området Tvålen-Rahkola, som har planlagts i närheten av Påttiska reningsverket, att effektivera hanteringen av lukter och att minska den estetiska olägenheten följs upp under ledning av stadens fastighetssektor. Något avgörande om besvären över planen har inte fåtts än. I utkastet till Österbottens landskapsplan 2040, som har varit framlagt, föreslås att ett nytt centralreningsverk placeras vid Stormossen. Målet är att ett planförslag ska läggas fram hösten 2019 och att planen ska föreläggas landskapsfullmäktige för godkännande våren 2020.

Vattenverksföreningens (VVY) uppfattning om år 2018 och prognos om de faktorer som kommer att påverka vattentjänsterna under de närmaste åren ger ett vidare perspektiv och nödvändigt sinne för proportioner när det gäller Vasa Vattens utvecklingsriktning. Mera på VVY:s nätsidor (tyvärr endast på finska): www.vvy.fi/ajankohtaista/uutiset/vuosi-2018-vesihuoltoalalla/

Bokslut

2018

Det ekonomiska utfallet

- För affärsverket Vasa Vatten var 2018 även ekonomiskt sett ett bra år i likhet med föregående år.
- Omsättningen var 14,40 miljoner €, (2017: 14,95 mn €, 2016: 15,10 mn €, 2015: 15,2 mn €)
- Räkenskapsperioden visade ett överskott på 0,75 miljoner € (2017: 1,50 mn €, 2016: 1,79 mn €, 2015: 1,75 mn €).
- Investeringsutgifterna 5,41 miljoner € överskred budgetreservationen på 5 miljoner € med 8 %. År 2017 var Vasa Vattens investeringsutgifter 6,29 miljoner € (2016: 3,76 mn €, 2015: 4,77 mn €).
- I slutet av året var överföringskontots saldo 4,57 miljoner € (2017: 5 mn €, 2016: 5,57 mn €).
- Affärsverket Vasa Vatten betalade till staden ett avkastningskrav på 1,4 miljoner €, vilket var samma som år 2017 och 2016 (2015: 1,42 mn €).

Resultatbildning under räkenskapsperioden

Resultaträkning och dess nyckeltal

	2018	2017
	1 000 €	1 000 €
Omsättning	14 399	14 828
Affärsverksamhetens övriga intäkter	194	123
Tillverkning för eget bruk	435	513
Material och service		
Material, förnödenheter och varor	-2 716	-2 507
Köp av service	-3 122	-2 731
Personalkostnader		
Löner och arvoden	-2 198	-2 244
Pensionskostnader	-595	-671
Övr. lönebidkostnader	-80	-100
Avskrivningar och nedskrivningar		
Avskrivningar enligt plan	-3 911	-3 928
Nedskrivningar	0-159	
Hyror	-173	-137
Affärsverksamhetens övriga kostnader	-96	-94
Rörelseöverskott (-underskott)	2 138	2 892
Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter	0	0
Övr. finansiella intäkter	11	7
Till kommunen betalda räntekostnader	0	0
Till andra betalda räntekostnader	0	0
Ersättning av grundkapitalet	-1 400	-1 400
Övr. finansiella kostnader	0	-1
Räkenskapsperiodens överskott (-underskott)	749	1 499
 RESULTATRÄKNINGENS NYCKELTAL		
Avkastning på placerat kapital, %	5,91	8,23
Avkastning på kommunens placerade kapital, %	5,91	8,23
Vinst, %	5,20	10,11

Avkastning på placerat kapital, %

= 100*(Över-/underskott före extraordinära poster + Till kommunen betalda räntekostnader + Till övriga betalda räntekostnader + Ersättning för grundkapital) / (Eget kapital + Placerat räntebärande främmande kapital + Avskrivningsdifferens och reserver)

Avkastning på kommunens placerade kapital, %

= 100* (Över- /underskott före extraordinära poster + Till kommunen betalda räntekostnader + Ersättning för grundkapital) / (Eget kapital + Lån från kommunen + Avskrivningsdifferens och reserver)

Vinst, % = 100* (Över- /underskott före reserver /Omsättning)

Resultaträkningens innehåll

Resultaträkningens uppgift är att visa hur räkenskapsperiodens intäkter räcker till för att täcka de kostnader som föranletts av serviceproduktionen. I affärsverkets resultaträkning presenteras intäkter som erhållits från utomstående och från stadens andra enheter samt kostnader som har betalats till dessa.

Vasa Vattens totala intäkter var 15,0 miljoner € år 2018. Intäkterna sjönk med 0,5 miljoner € från den föregående räkenskapsperioden. De totala kostnaderna för räkenskapsperioden var 12,9 miljoner €, av detta var ökningen från det föregående året 0,3 miljoner € (+ 2,3 %). Vasa Vattens resultat för räkenskapsperioden visade ett överskott på 0,74 miljoner € (+ 1,49 mn € år 2017).

Finansiering av verksamheten

Finansieringsanalys och dess nyckeltal

	2018	2017
	1 000 €	1 000 €
Kassaflödet i verksamheten		
Rörelseöverskott (-underskott)	2 138	2 892
Avskrivningar och nedskrivningar	3 911	4 087
Ersättning för grundkapitalet	-1 400	-1 400
Finansiella intäkter och kostnader	11	7
Ökning/minskning i avsättningar	0	0
Försäljningsvinster (bestående aktiva)	0	-13
Kassaflödet för investeringarnas del		
Investeringsutgifter	-5 414	-6 387
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	0	99
Försäljningsinkomster (bestående aktiva)	0	13
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-754	-702
Kassaflödet för finansieringens del		
Förändringar i utlåning		
Ökning av utlåningen av andra	0	-3
Minskning av utlåningen av andra	0	0
Förändringar i eget kapital	0	0
Övriga förändringar i likviditeten		
Förändring i omsättningstillgångar	-18	-8
Förändring i fordringar av kommunen	435	569
Förändring i fordringar av andra	401	-81
Förändring i räntefria skulder till kommunen	0	0
Förändring i räntefria skulder till andra	-64	226
Kassaflödet för finansieringens del	754	702
Förändring av likvida medel	0	0
Samlingskontots saldo		
Saldo 31.12	4 570	5 004
Saldo 1.1	5 001	5 573

FINANSIERINGSANALYSENS NYCKELTAL

Influtet kassaflöde av verksamhet och investeringar under 5 år, €	10 126 846,61	10 985 692,57
Intern finansiering av investeringar, %	49,50	88,83
Likviditet, kassadagar	109	116
Quick ratio	4,0	4,3
Current ratio	4,1	4,4

Intern finansiering av investeringar, %

= 100* (Överskott före extraordinära poster + Avskrivningar och nedskrivningar - Inkomstskatter) /Egen anskaffningsutgift för investeringar

Likviditet (kassadagar)

= 365 dagar * Samlingskontots saldo 31.12 / Kassautbetalningar under räkenskapsperioden

Quick ratio

=(Samlingskontots saldo 31.12 + Finansiella värdepapper + Kortfristiga fordringar) / (Kortfristigt främmande kapital - Erhållna förskott)

Current ratio

= (Omsättningstillgångar + Kortfristiga fordringar + Finansiella värdepapper + Samlingskontots saldo 31.12) / (Kortfristigt främmande kapital - Erhållna förskott)

Finansieringsanalysens innehåll

I finansieringsanalysen sammanställs affärsverkets alla penningkällor och penninganvändningen under räkenskapsperioden. Finansieringsanalysen beskriver räkenskapsperiodens transaktioners inverkan på affärsverkets kassaflöden. Affärsverkets penningmedel ingår i stadens medel och den ömsesidiga fordran/skulden följs upp med hjälp av ett samlingskonto.

Inverkan av verksamhetens och investeringarnas kassaflöde på de likvida medlen år 2018 var – 754 000 €, vilket berodde på investeringsutgifternas belopp. Jämfört med det föregående året minskade investeringarna dock med 18 %. Under räkenskapsperioden minskade affärsverkets fordran, som följs upp på samlingskontot, hos staden med 431 000 €.

Balansanalys

Balansräkning och dess nyckeltal

AKTIVA	2018	2017	PASSIVA	2018	2017
	1000 €	1000€		1000 €	1000 €
BESTÅENDE AKTIVA			EGET KAPITAL		
Immateriella tillgångar			Grundkapital	23 839	23 839
Övriga utgifter med lång verkn. tid	41	71	Över-/underskott fr tidigare räk.per.	12 144	10 646
	41	71	Räkenskapsperiodens över- /underskott	749	1 499
Materiella tillgångar				36 733	35 983
Byggnader	4 439	4 817	FRÄMMANDE KAPITAL		
Fasta konstrukt. och anordn.	27 918	26 004	Långfristigt		
Maskiner och inventarier	403	439	Räntefria skulder från kommunen	38	38
Förskottsbetalning och pågående nyanskaffningar	504	471	Anslutningsavg och övr. skulder	2745	2745
	33 264	31 730		2783	2783
Placeringar			Kortfristigt		
Övriga fordringar	198	198	Erhållna förskott	0	1
	198	198	Skulder till leverantörer	1038	955
RÖRLIGA AKTIVA			Övriga skulder	438	551
Omsättningstillgångar			Resultatregleringar	470	502
Material och förmödenheter	194	177		1946	2010
	194	177	PASSIVA TOTALT	41 462	40 776
Fordringar					
Kortfristiga fordringar					
Kundfordringar	3 194	3 588			
Fordringar från kommunen	4 570	5 004			
Övriga fordringar	0	7			
	7 764	8 599			
AKTIVA TOTALT	41 462	40 776			
BALANSRÄKNINGENS NYCKELTAL					
Soliditetsgrad, %	88,59	88,25			
Relativ skuldsättningsgrad, %	32,41	32,05			
Akkumulerat överskott, 1 000 €	12 894	12 144			

Soliditetsgrad, %

= 100* (Eget kapital + Avskrivningsdifferens och reserver) / (Hela kapitalet - Erhållna förskott)

Relativ skuldsättningsgrad, %

= 100* (Främmande kapital - Erhållna förskott) / Driftsinkomster

Akkumulerat överskott

= Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder + Räkenskapsperiodens överskott (underskott)

Lånestock 31.12

= Främmande kapital – (erhållna förskott + skulder till leverantörer + resultatregleringar + övriga skulder)

Lånefordringar 31.12

= i placeringar antecknade msb-lånefordringar och andra lånefordringar

Balansräkningens innehåll

Balansräkningen beskriver affärsverkets ekonomiska ställning på bokslutsdagen. Balansräkningen innehåller affärsverkets egendom och kapitalposter i slutet av räkenskapsperioden. De mest betydande ändringarna i balansräkningens aktiva skedde i bestående aktiva, vilket belopp ökade 1504 tusen euro och i fordringar från staden, vilket belopp minskade 835 tusen euro. I balansräkningens passiva ökade det egna kapitalet beloppet på räkenskapsperiodens resultat 749 tusen euro.

Förslag till behandling av resultatet

Direktionen föreslår att fullmäktige överför räkenskapsperiodens resultat 749 346,57 € till räkenskapsperiodens överskottskonto.

Budgetutfall

BUDGETUTFALL

MÅLUPPFYLLELSE

MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL FULLMÄKTIGE

	Mål för år 2018	Utfall 31.12.2018
Ekonomi i balans		Verksamheten självfinansierad
Ersättning för grundkapitalet	1 400 000 €	1 400 000 €
Rörelseöverskott utan avskrivningar	6 615 000 €	6 048 619 €
Investeringar, netto	5 450 000 €	5 413 861 €

MÅL FÖR VERKSAMHETEN

Vatten- och avloppsvattenavgifterna avviker inte från nivån i grannkommunerna och jämförelsestäderna: Uppnåddes.

MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL DIREKTIONEN

Direktionen godkänner affärsverkets budget och bokslut, och till dessa har ingen annan bindande verkan fastställs.

Utfallet av uppskattade utgifter och inkomster

Driftsekonomidelen,
Finansieringsdelen,
Investeringsdelen

Det kommunala affärsverkets tablå över budgetutfallet

	Bokslut 2017	Ursprunglig budget 2018	Budget- ändringar 2018	Ändrad budget 2018	Utfall 2018	Avvikelse 2018
Driftsekonomi						
Verksamhetsutgifter	8 644 971	9 228 200	0	9 228 200	9 136 781	-91 419
Verksamhetsinkomster	15 624 006	15 523 200	0	15 523 200	15 185 400	-337 800
Tillverkning för eget bruk		320 000	0	320 000		-320 000
Verksamhetsbidrag	6 979 035	6 615 000	0	6 615 000	6 048 619	-566 381
Finansiering						
Finansieringsutgifter totalt	1 400 635	1 400 000	0	1 400 000	1 400 000	0
Ersättning för grundkapital	1 400 635	1 400 000	0	1 400 000	1 400 000	0
Minskning av grundkapital	0	0	0	0	0	0
Minskning i långfristiga lån	0	0	0	0	0	0
Övriga finansiella utgifter	0	0	0	0	0	0
Finansiella inkomster totalt	7 267	19 700	0	19 700	11 459	-8 241
Ökning i grundkapital	0	0	0	0	0	0
Ränta inkomster	0	12 000	0	12 000	0	-12 000
Övriga finansiella inkomster	7 705	7 700	0	7 700	11 459	3 759
Finansiering netto	-1 393 368	-1 380 300	0	-1 380 300	-1 388 541	-8 241
Investeringar						
Vattenledningar	2 227 039	1 800 000	300 000	2 100 000	1 874 764	-225 236
Avlopp	1 089 434	900 000	150 000	1 050 000	1 273 466	223 466
Glesbygd (endast avloppsutgifter)					22 205	
Vattenrening	844 333	1 000 000	0	1 000 000	877 129	-122 871
Avloppsvattenrening	407 040	450 000	0	450 000	424 939	-25 061
Pumpstationer	237 052	200 000	0	200 000	202 186	2 186
Utvecklande av vattenverket	1 383 415	650 000	0	650 000	739 631	89 631
Finansieringsandelar och försäljning	99 357	0	0	0		0
Investeringar totalt	6 287 670	5 000 000	450 000	5 450 000	5 414 321	-57 885

Uppskattningarna i fråga om driftsekonomin förverkligades lite sämre än budgeterat för Vasa Vattens del, verksamhetsutgifterna underskred uppskattningarna men det gjorde även verksamhetsinkomsterna. Verksamhetsbidraget på 566 300 € förverkligades sämre än uppskattat.

Investeringarna var cirka 5,4 milj. €, vilket underskred budgeten med ca. 0,06 milj. €.

Direktionen godkänner affärsverkets budget och bokslut, och ingen annan bindande verkan har fastställts.

Bokslutskalkyler

Resultaträkning

	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017
Omsättning	14 399 133,96	14 827 612,38
Tillverkning för eget bruk	435 045,71	512 833,66
Affärsverksamhetens övriga intäkter	194 389,57	122 777,04
Material och service		
Material, förnödenheter och varor	-2 715 865,14	-2 507 369,82
Köp av service	<u>-3 122 194,03</u>	<u>-2 730 834,04</u>
Personalkostnader		
Löner och arvoden	-2 198 014,85	-2 243 574,22
Lönebikostnader		
Pensionskostnader	-595 299,59	-671 457,35
Övriga lönebikostnader	<u>-79 713,80</u>	<u>-100 059,24</u>
Avskrivningar och nedskrivningar		
Avskrivningar enligt plan	-3 910 731,54	-3 927 680,03
Nedskrivningar	<u>0,00</u>	<u>-159 370,31</u>
Hyror	-173 049,84	-136 826,61
Affärsverksamhetens kostnader	<u>-95 812,85</u>	<u>-94 067,20</u>
Rörelseöverskott (-underskott)	2 137 887,60	<u>2 891 984,26</u>
Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter	0,00	0,00
Övriga finansiella intäkter	11 458,97	7 266,62
Till kommunen betalda räntekostnader	0,00	0,00
Till andra betalda räntekostnader	0,00	0,00
Ersättning för grundkapital	-1 400 000,00	-1 400 000,00
Övriga finansiella kostnader	<u>0,00</u>	<u>-634,69</u>
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	749 346,57	<u>1 498 616,19</u>

Finansieringsanalys

	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017
Kassaflödet i verksamheten		
Rörelseöverskott (-underskott)	2 137 887,60	2 891 984,26
Avskrivningar och nedskrivningar	3 910 731,54	4 087 050,34
Ersättning för grundkapital	-1 400 000,00	-1 400 000,00
Finansiella intäkter och kostnader	11 458,97	6 631,93
Försäljningsvinster av tillgångar (bestående aktiva)	<u>-460,00</u>	<u>-12 985,74</u>
Kassaflödet för investeringarnas del		
Investeringsutgifter	-5 414 320,84	-6 387 027,21
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	0,00	99 113,17
Försäljningsinkomster av tillgångar (bestående aktiva)	<u>460,00</u>	<u>13 229,61</u>
Kassaflödet för verksamhetens och investeringarnas del	-754 242,73	-702 003,64
Kassaflödet för finansieringens del		
Förändringar i utlåning		
Ökningar i lånefordringar	0,00	-3 259,00
Minskningar i lånefordringar	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Förändringar i eget kapital		
0,00	0,00	-3 259,00
Övriga förändringar i likviditeten		
Förändring av omsättningstillgångar	-17 515,80	-7 572,24
Förändring av fordringar på kommunen	434 601,07	568 718,60
Förändring av fordringar på andra	401 010,52	-81 497,54
Förändring av räntefria skulder till andra	<u>-63 853,06</u>	<u>225 613,82</u>
Kassaflödet för finansieringens del	754 242,73	702 003,64
Förändring av likvida medel	0,00	0,00
Samlingskontots saldo		
Saldo 31.12	4 569 593,85	5 004 194,92
Saldo 1.1	<u>5 004 194,92</u>	<u>5 572 913,52</u>
	-434 601,07	-568 718,60

Balans

AKTIVA	2018	2017
A BESTÅENDE AKTIVA		
I Immateriella tillgångar		
Övriga utgifter med lång verkn. tid	41 004,55	71 437,67
	41 004,55	71 437,67
II Materiella tillgångar		
Byggnader	4 439 470,86	4 816 798,89
Fasta konstrukt. och anordn.	27 918 225,34	26 004 007,35
Maskiner och inventarier	402 832,11	439 109,72
Förskottsbetalning och	503 957,13	470 547,06
pågående nyanskaffningar	33 264 485,44	31 730 463,02
III Placeringar		
Övriga fordringar	198 182,61	198 182,61
	198 182,61	198 182,61
C RÖRLIGA AKTIVA		
I Omsättningstillgångar		
Material och förnödenheter	194 275,22	176 759,42
	194 275,22	176 759,42
II Fordringar		
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	3 194 250,52	3 587 860,29
Fordringar från kommunen	4 569 593,85	5 004 194,92
Övriga fordringar	0,00	7 400,75
	7 763 844,37	8 599 455,96
AKTIVA TOTALT	41 461 792,19	40 776 298,68
PASSIVA	2018	2017
A EGET KAPITAL		
I Grundkapital	23 838 876,88	23 838 876,88
IV Över-/underskott fr tidigare räk. per.	12 144 325,99	10 645 709,80
V Räkenskapsperiodens över- / underskott	749 346,57	1 498 616,19
	36 732 549,44	35 983 202,87
D FRÄMMANDE KAPITAL		
I Långfristigt		
Räntefria skulder från kommunen	38 214,88	38 214,88
Anslutningsavg. och övr. skulder	2 745 290,61	2 745 290,61
	2 783 505,49	2 783 505,49
II Kortfristigt		
Erhållna förskott	0,00	1 183,34
Skulder till leverantörer	1 037 714,38	955 422,51
Övriga skulder	437 897,68	550 777,46
Resultatregleringar	470 125,20	502 207,01
	1 945 737,26	2 009 590,32
PASSIVA TOTALT	41 461 79,19	40 77 298,68

Noter

Noter för upprättande av bokslutet

1. VÄRDERINGS- OCH PERIODISERINGSPRINCIPER SAMT METODER

Värdering av bestående aktiva

Anläggningstillgångarna har antecknats i balansräkningen minskat på anskaffningsutgiften med planenliga avskrivningar. Avskrivningarna enligt plan har beräknats i enlighet med en på förhand uppgjord avskrivningsplan. Beräkningsgrunderna för planenliga avskrivningar presenteras i resultaträkningens noter. El- och fjärrvärmeanslutningarna ingår i placeringarna under bestående aktiva.

Värdering av omställningstillgångar

Omställningstillgångarna har antecknats i balansräkningen enligt principen om medelpris i anskaffningsutgiften eller en sannolikt lägre anskaffningsutgift eller enligt beloppet för det sannolika överlåtelsepriset.

Värdering av finansieringstillgångar

Fordringarna har antecknats i balansräkningen till ett nominellt värde eller till ett lägre sannolikt värde.

Korrigeringar i föregående räkenskapsperiods uppgifter

Föregående räkenskapsperiodskalkyler har ändrats så att de motsvarar grupperingen under den gångna räkenskapsperioden.

Resultaträkningens noter

2. AFFÄRSVERKSAMHETENS INTÄKTER

	2018	2017
OMSÄTTNING		
Vattenavgifter	4 448 512,57	4 615 909,76
Avloppsvattenavgifter	6 620 376,56	6 692 438,56
Grundavgifter för vattentjänster	2 548 818,31	2 521 141,66
Inkomster av fakturerade arbeten	349 333,49	510 290,52
Anslutningsavgifter (överföringsbara)	359 006,55	419 562,51
Övriga försäljningsinkomster	73 086,48	68 269,37
TOTALT	14 399 133,96	14 827 612,38
AFFÄRSVERKSAMHETENS ÖVRIGA INTÄKTER	194 389,57	122 777,04
ALLA TOTALT	14 593 523,53	14 950 389,42

3. UTREDNING AV GRUNDERNA FÖR PLANENLIGA AVSKRIVNINGAR

För bestämmande av avskrivningarna på avskrivningsbara tillgångar har en på förhand upprättad avskrivningsplan använts.

De planenliga avskrivningarna har beräknats på anskaffningspriset för immateriella och materiella tillgångar enligt den uppskattade ekonomiska livslängden.

De uppskattade avskrivningstiderna och motsvarande årliga avskrivningsprocenter samt avskrivningsmetoderna är:

Immateriella rättigheter	4 - 5 år	lineär avskrivning	30 - 35 %
Övriga utgifter med lång verkningstid	5 - 20 år	lineär avskrivning	15 - 30 %
Byggnader	15 - 60 år	restvärdesavskrivning	4 - 20 %
Fasta konstruktioner och anordningar	15 - 30 år	restvärdesavskrivning	10 - 20 %
Avskrivning underkastad lös egendom	4 - 20 år	lineär avskrivning	15 - 35 %

Små anskaffningar bland bestående aktiva, vars anskaffningsutgift är under 10 000 euro, har bokförts som årskostnad.

4. FÖRTROENDEPERSONAVGIFTER TILL PARTIER OCH PARTIFÖRENINGAR

Förtroendepersonavgifter som uppbärs och redovisas för förtroendevaldas arvoden

	2018	2017
Centerns kommunalorganisation	0,00	48,00
Samlingspartiets kommunalorganisation	60,00	168,00
SDP:s kommunalorganisation	185,00	200,00
Svenska Folkpartiet	120,00	38,40
Vänsterförbundet	90,00	0,00
Sannfinländarna	112,50	60,00
De gröna i Vasaregionen	67,50	0,00
Totalt	635,00	856,00

Balansräkningens noter

5. TILL RÖRLIGA AKTIVA HÖRANDE FORDRINGAR PÅ SAMFUND INOM SAMMA KONCERN

Fordringar på dottersamfund

Kortfristiga fordringar

Kundfordringar

281 010,64

282 169,62

Fordringar på samkommuner där kommunen är medl.

Kortfristiga fordringar

Kundfordringar

68 044,02

72 091,74

Fordringar på intressesamfund samt andra ägarintressesamfund

Kortfristiga fordringar

Kundfordringar

17 718,81

43 241,36

Övriga fordringar

0,00

7 400,75

6. Bestående aktiva

	Immateriella tillgångar		Materiella tillgångar		Förskotts- betalningar och pågående nyanläggning	Sammanlagt
	Övriga utgifter med lång verk- tid	Förskotts- betalningar och pågående nyanläggningar	Byggnader	Fasta konstruktioner och anordningar		
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1	71 437,67	0,00	4 816 798,89	26 004 007,35	439 109,72	31 730 463,02
Ökningar under räkenskapsperioden	0,00	0,00	63 830,28	4 843 536,32	24 745,97	5 414 320,84
Överföringar mellan posterna	0,00	0,00	0,00	448 798,20	0,00	0,00
Avskrivningar under räkenskapsp.	-30 433,12	0,00	-441 158,31	-3 378 116,53	-61 023,58	-3 880 298,42
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12	41 004,55	0,00	4 439 470,86	27 918 225,34	402 832,11	33 264 485,44
Bokföringsvärde 31.12	41 004,55	0,00	4 439 470,86	27 918 225,34	402 832,11	33 264 485,44

PLACERINGAR INOM BESTÅENDE AKTIVA

Masskuldebrevslånefordringar, övriga lånefordringar och andra fordringar

	Fordringar på dottersamfund	Sammanlagt
Anskaffningsutgift 1.1	198 182,61	198 182,61
Anskaffningsutgift 31.12	198 182,61	198 182,61
Bokföringsvärde 31.12	198 182,61	198 182,61

7. EGET KAPITAL

	2018	2017
Grund kapital 1.1	23 838 876,88	23 838 876,88
Grund kapital 31.12	23 838 876,88	23 838 876,88
Överskott (underskott) från tidigare räkenskap 1.1	10 645 709,80	8 851 494,50
Minskning/ökning under räkenskapsperioden	1 498 616,19	1 794 215,30
Överskott (underskott) från tidigare räkenskap 31.12	12 144 325,99	10 645 709,80
Överskott/underskott på räkenskapsperioden 1.1.	1 498 616,19	1 794 215,30
Överföringar till tidigare räkenskapsperiod.	-1 498 616,19	-1 794 215,30
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	749 346,57	1 498 616,19
Räkenskapsperiodens överskott/underskott 31.12	749 346,57	1 498 616,19
Eget kapital totalt	36 732 549,44	35 983 202,87

8. SKULDER TILL SAMFUND INOM SAMMA KONCERN

	2018	2017
Långfristigt främmande kapital		
Skulder till dottersamfund		
Anslutningsavgifter och övriga långfristiga skulder	3 645,00	3 645,00
Skulder till samkommuner, där kommunen är medlem		
Anslutningsavgifter och övriga långfristiga skulder	1 554,75	1 554,75
Skulder till intresse- och andra ägarintressesamfund		
Anslutningsavgifter och övriga långfristiga skulder	56 199,00	56 199,00
Kortfristigt främmande kapital		
Skulder till dottersamfund		
Skulder till leverantör	173 683,70	215 262,76
Skulder till intresse- och andra ägarintressesamfund		
Skulder till leverantör	37 852,84	

9. ANSLUTNINGSAVGIFTER OCH ÖVRIGA SKULDER

	2018	2017
Anslutningsavgifter	2 745 290,61	2 745 290,61
Anslutningsavgifter, staden	38 214,88	38 214,88
Sammanlagt	2 783 505,49	2 783 505,49

10. RESULTATREGLERINGAR

	2018	2017
Kortfristigt		
Periodisering av semesterlöner	398 436,22	447 834,16
Lönebikostnader	27 018,21	23 759,99
Övriga resultatregleringar	44 670,77	30 612,86
	470 125,20	502 207,01

Noter gällande personalen

11. PERSONALKOSTNADER	2018	2017
Löner och arvoden	2 198 014,85	2 243 574,22
Lönebikonstnader		
Pensionskostnader	595 299,59	671 457,35
Övriga lönebikostnader	79 713,80	100 059,24
Totalt enligt resultaträkningen	2 873 028,24	3 015 090,81
Personalkostnader som har aktiverats i anläggningstillgångarna	51 838,45	66 881,83
Personalkostnader totalt	2 924 866,69	3 081 972,64

12. PERSONALMÄNGD ENLIGT RESULTATOMRÅDE	2018	2017
Ekonomi och förvaltning	2	2
Teknisk service	24	25
Molnträskets vattenverk	17	14
Påttiska reningsverket	15	17
Totalt	58	58

Förteckning över använda bokföringsböcker

Bokslut	inbundet
Dagbok	elektronisk arkivering
Huvudbok	mikrokort
Försäljningsreskontra	elektronisk arkivering
Inköpsreskontra	elektronisk arkivering
Betalningsrörelse	elektronisk arkivering
Bestående aktiva	adb-utskrift
Lönebokföring	elektronisk arkivering
Lagerbokföring	adb-utskrift

VEETI-nyckeltal

VEETI-datasystemet är ett datasystem som baserar sig på lagen om vattentjänster och genom vilket man samlar information bl.a. om antalet invånare som har eller inte har anslutit sig till nätet, ekonomiska nyckeltal, vattenmängder som tagits och levererats för vattenförsörjning, verksamhetsformer

samt vatten- och avloppsnätens material och mängder. VEETI togs i bruk år 2016 och används av alla vattentjänstverk som har ett av kommunen fastställt verksamhetsområde, även partiverk och avloppsreningsverk.

Jämförelserapporter

Till ledningsnätet pumpat och fakturerat hushållsvatten

25.4.2019

År		LIKELAITOS KOKKOLAN VESI	OULUN VESI	SEINÄJOEN ENERGIA OY/SEINÄJOEN VESI	TAMPEREEN VESI	VASA VATTEN
2017	Hushållsvatten pumpat till nätverket från de egna vattentagen m ³ /a	2 253 957	12 091 783	520 849	18 518 317	5 579 099
	Fakturerat hushållsvatten m ³ /a	2 158 556	10 879 554	5 126 007	14 184 394	4 180 000
2018	Hushållsvatten pumpat till nätverket från de egna vattentagen m ³ /a		12 866 362	485 337	19 619 243	5 413 526
	Fakturerat hushållsvatten m ³ /a		11 126 709	5 325 777	14 529 361	4 116 074

Andelar ofakturerat vatten

25.4.2019

	2018			2017		
	Fakturerat (m ³)	Till det egna ledningsnätet distribuerat (m ³)	Faktor	Fakturerat (m ³)	Till det egna ledningsnätet distribuerat (m ³)	Faktor
LIKELAITOS KOKKOLAN VESI	5 325 777		0,06	2 158 556	2 253 957	0,04
OULUN VESI	11 126 709	12 867 768	0,14	10 879 554	12 091 783	0,10
SEINÄJOEN ENERGIA OY/SEINÄJOEN VESI	5 325 777	5 666 119	0,06	5 126 007	5 586 520	0,08
TAMPEREEN VESI	14 529 361	19 619 243	0,26	14 184 394	18 518 317	0,23
VASA VATTEN	4 116 074	5 387 173	0,24	4 180 000	5 579 099	0,25

Mängd ofakturerat vatten, faktor räknas enl. ("Till det egna ledningsnätet distribuerat" - "Fakturerat") / "Till det egna ledningsnätet distribuerat", där "Till det egna ledningsnätet distribuerat" = "Hushållsvatten pumpat till nätverket från de egna vattentagen" + "från övriga vattenförsörjningsorganisationer"

Vattenledningsnätet

25.4.2019

År		LIIKELAITOS KOKKOLAN VESI	SEINÄJOEN ENERGIA OY/SEINÄJOEN VESI	VASA VATTEN	OULUN VESI	TAMPEREEN VESI
2017	Plaströr längd m	462 004	1 131 991	733 989	1 778 543	287 825
	Plaströr andel %	91%	94%	74%	92%	37%
	Asbestcementrör längd m	0	13 318		1 017	18 491
	Asbestcementrör andel %		1%		0%	2%
	Metallrör längd m	26 289	54 038	112 523	157 077	442 038
	Metallrör andel %	5%	5%	11%	8%	57%
	Övriga rör längd m	17 087		151 522	0	33 697
	Övriga rör andel %	3%		15%		4%
	Rörens gemensamma längd m	505 380	1 199 347	998 034	1 936 637	782 051
	Rörbrott mängd st		82	21	49	38
	Anslutningar mängd st		15 552	11 512		
	Sanerade rör längd m		3 752	10 630	9 965	
2018	Plaströr längd m		1 155 063	747 965		292 519
	Plaströr andel %		95%	75%		37%
	Asbestcementrör längd m		10 500			18 190
	Asbestcementrör andel %		1%			2%
	Metallrör längd m		44 917	106 400		439 143
	Metallrör andel %		4%	11%		56%
	Övriga rör längd m			145 545		39 389
	Övriga rör andel %			15%		5%
	Rörens gemensamma längd m		1 210 480	999 910		789 241
	Rörbrott mängd st		47	28		51
	Anslutningar mängd st		15 647	11 568		
	Sanerade rör längd m		6 873	7 760		

Avloppsledningsnätet

25.4.2019

År		LIIKELAITOS KOKKOLAN VESI	SEINÄJOEN ENERGIA OY/SEINÄJOEN VESI	VASA VATTEN	OULUN VESI	TAMPEREEN VESI
2017	Plaströr längd m	325 127	587 198	457 051	1 200 462	343 580
	Plaströr andel %	90%	94%	83%	90%	47%
	Betongrör längd m	19 054	36 199	49 777	126 108	338 364
	Betongrör andel %	5%	6%	9%	9%	47%
	Asbestcembrör längd m	0			0	
	Asbestcembrör andel %					
	Övriga rör längd m	15 511		40 697	2 238	44 986
	Övriga rör andel %	4%		7%	0%	6%
	Rörens gemensamma längd m	359 692	623 397	547 525	1 328 808	726 930
	Antal anslutningar st		12 105	9 376		
Sanerade rör längd m		3 133	3 640	12 152		
2018	Plaströr längd m		548 500	463 860		349 003
	Plaströr andel %		93%	85%		47%
	Betongrör längd m		29 300	47 315		337 864
	Betongrör andel %		5%	9%		46%
	Asbestcembrör längd m					
	Asbestcembrör andel %					
	Övriga rör längd m		13 400	37 246		48 779
	Övriga rör andel %		2%	7%		7%
	Rörens gemensamma längd m		591 200	548 421		735 646
	Antal anslutningar st		12 224	9 448		
Sanerade rör längd m		5 262	3 390			

Avgifter

25.4.2019

Förbrukningsavgifter av vatten och avlopp (inkl. moms)

Avgiftstyp	2017					2018				
	LIKELAITOS KOKKOLAN VESI	OULUN VESI	SEINÄJOEN ENERGIA OY/SEINÄJOEN VESI	TAMPEREEN VESI	VASA VATTEN	LIKELAITOS KOKKOLAN VESI	OULUN VESI	SEINÄJOEN ENERGIA OY/SEINÄJOEN VESI	TAMPEREEN VESI	VASA VATTEN
Vattenavgift (€/m³)	1,36	1,52	1,75	1,49	1,36	1,36	1,52	1,75		1,36
Avloppsvattenavgift (€/m³)	2,24	1,98	2,42	2,06	2,05	2,15	1,98	2,42		2,05

Anslutnings- och grundavgifter

Avgifter	2017					2018				
	LIKELAITOS KOKKOLAN VESI	OULUN VESI	SEINÄJOEN ENERGIA OY/SEINÄJOEN VESI	TAMPEREEN VESI	VASA VATTEN	LIKELAITOS KOKKOLAN VESI	OULUN VESI	SEINÄJOEN ENERGIA OY/SEINÄJOEN VESI	TAMPEREEN VESI	VASA VATTEN
Hushållsvatten										
Egnahemshus (150 m²)										
Anslutningsavgift (€)	1 743,08	1 385,00	1 350,00	1 755,00	2 325,00	1 781,42	1 385,00	1 350,00		2 325,00
Grundavgift (€/år)	36,00	52,00	49,79	8,35	80,60	36,00	52,00	49,79	8,35	80,60
Radhus (600 m²)										
Anslutningsavgift (€)	7 874,50	2 700,00	1 800,00	2 808,00	2 790,00	8 048,59	2 700,00	1 800,00		2 790,00
Grundavgift (€/år)	143,88	226,00	49,79		204,60	143,88	226,00	86,99		204,60
Höghus (2500 m²)										
Anslutningsavgift (€)	21 873,60	9 000,00	6 900,00	8 775,00	5 625,00	22 357,20	9 000,00	6 900,00		5 625,00
Grundavgift (€/år)	143,88	294,00	86,99		837,00	143,88	294,00	86,99		837,00
Avloppsvatten										
Egnahemshus (150 m²)										
Anslutningsavgift (€)	2 324,12	1 385,00	3 150,00	1 755,00	2 325,00	2 375,25	1 385,00	3 150,00		2 325,00
Grundavgift (€/år)	64,40	52,00	49,79	8,35	80,60	64,40	52,00	49,79	8,35	80,60
Radhus (600 m²)										
Anslutningsavgift (€)	10 499,33	2 700,00	4 200,00	2 808,00	2 790,00	10 731,45	2 700,00	4 200,00		2 790,00
Grundavgift (€/år)	257,88	226,00	49,79		204,60	257,88	226,00	86,99		204,60
Höghus (2500 m²)										
Anslutningsavgift (€)	29 164,80	9 000,00	16 100,00	8 775,00	5 625,00	29 809,60	9 000,00	16 100,00		5 625,00
Grundavgift (€/år)	257,88	294,00	86,99		837,00	257,88	294,00	86,99		837,00
Dagvatten										
Egnahemshus (150 m²)										
Anslutningsavgift (€)	1 743,08									
Grundavgift (€/år)										
Radhus (600 m²)										
Anslutningsavgift (€)	7 874,50									
Grundavgift (€/år)										
Höghus (2500 m²)										
Anslutningsavgift (€)	21 873,60									
Grundavgift (€/år)										

Jämförelsepriser

Fastighetstyp	2017					2018				
	LIKELAITOS KOKKOLAN VESI	OULUN VESI	SEINÄJOEN ENERGIA OY/SEINÄJOEN VESI	TAMPEREEN VESI	VASA VATTEN	LIKELAITOS KOKKOLAN VESI	OULUN VESI	SEINÄJOEN ENERGIA OY/SEINÄJOEN VESI	TAMPEREEN VESI	VASA VATTEN
Egnahemshus (150 m²) (€/m³)	4,84	4,54	5,47	4,23	5,08	4,76	4,54	5,47		5,08
Radhus (600 m²) (€/m³)	4,66	4,18	4,48		4,05	4,58	4,18	4,56		4,05
Höghus (2500 m²) (€/m³)	3,99	3,73	4,34		3,81	3,90	3,73	4,34		3,81

Jämförelsepris (€/m³) = (T + U) + ((V + 0.03 * X) / K).

T = Bruksavgift(hushållsvatten) (€/m³)

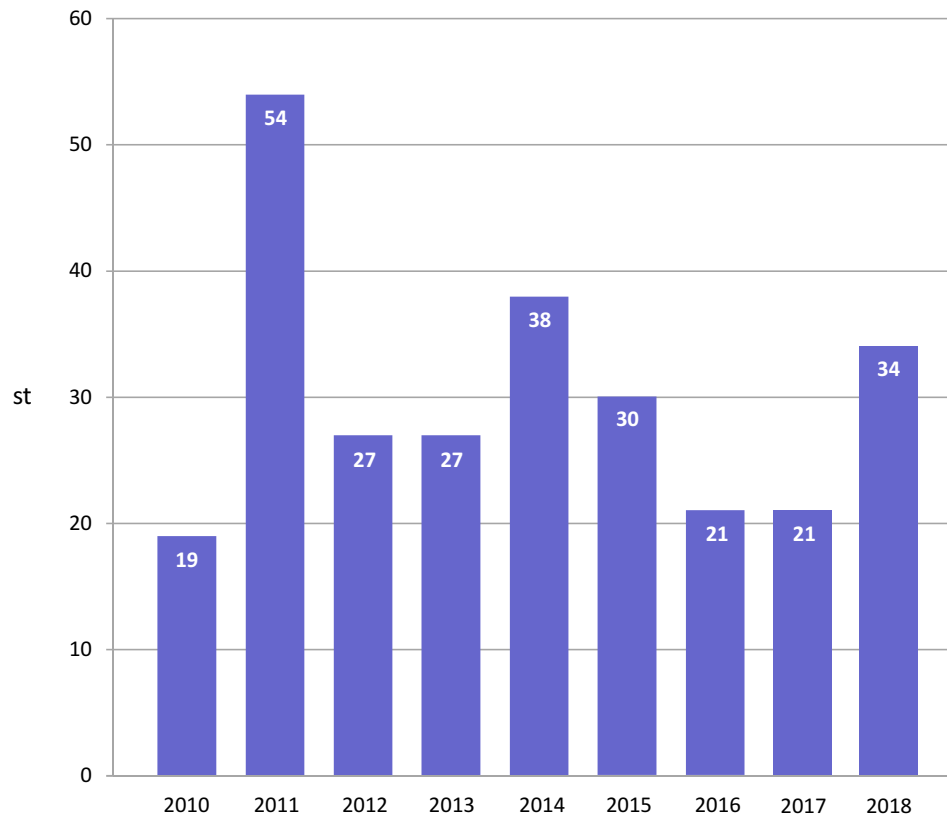
U = Bruksavgift(avloppsvatten) (€/m³)

V = Grundavgifter tillsammans (€/a)

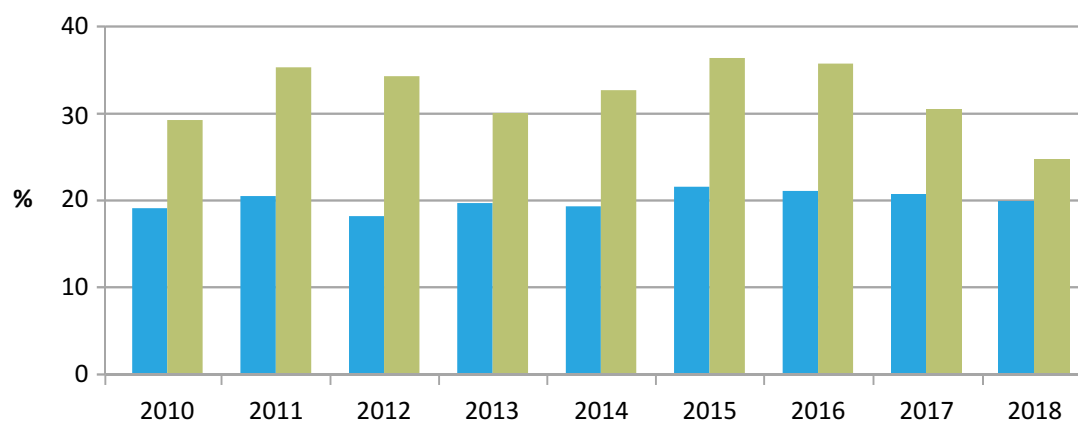
X = Anslutningsavgifter tillsammans (€/a)

K = Variationsfaktor enligt fastighetstyp: egnahemshus=180; radhus=900; höghus=5000

Antal läckage, 2010 - 2018

Ofakturerade vatten, 2010 - 2018

■ Ofakturerat vatten
(inkl. släcknings-, läckage-,
underhålls- och sköljvatten)

■ Ofakturerat avloppsvatten
(inkl. bl.a. regn- och smältvatten)

Resultatenheternas årsberättelser

2018

Molnträskets vattenverk

Kyro älvs vattenkvalitet var vid en jämförelse av årsmedelvärdena för alla storheter bättre än under det föregående året, troligtvis tack vare den regnfattiga sommaren och hösten. I juli steg vattnets pH-värde till 8,3, vilket är ett ovanligt högt tal, och orsakade problem i förbehandlingen.

Tack vare muddringen år 2015 fungerade förbehandlingsanläggningen bra processtekniskt, och reduktionen av organiskt material var under hela perioden 65 (50)–84 %. Till följd av det höga pH-värdet för vattnet i Kyro älv var reduktionen i juli temporärt ca 50 %, och i slutet av året var KMnO_4 -talet för Bergträskets utgående vatten rekordartat endast 9,7 mg/l. De mekanisktekniska problemen ökar och det är en utmaning att hålla förbehandlingsanläggningen i drift.

År 2018 installerades bl.a. spänningsavledare för elcentralernas blixtskydd, Molnträskets luftare reparerades och togs i bruk i mars, men till följd av en jordslutning i december var luftaren inte i bruk vintern 2019. Även en ny reservråvattenledning har tagits i bruk på prov. Saneringsentreprenaden av flotationsbassängerna fortsätter när det gäller bassängerna 7 och 4. Förnyandet av den befintliga råvattenledningen har inletts, liksom även avtagningen av långsamfiltren.

Manganfritt ferrisulfat PIX-322 användes som fällningskemikalie hela året. Det renade vattnets kvalitet undersöktes i vattenverkets eget driftslaboratorium tre gånger per vecka. BotniaLab Oy utför den obligatoriska kontrollen av vattenkvaliteten enligt kontrollundersökningsprogrammet för hushållsvatten.

Social- och hälsovårdsministeriets förordning om kvalitetskrav på och kontrollundersökning av hushållsvatten (1352/2015) trädde i kraft 27.10.2017. Förordningen baserar sig på EU-rådets direktiv av 3.11.1998 (98/83/EG) om kvaliteten på dricksvatten.

Utgående från miljölaboratoriets kontrollundersökningar kan man konstatera att hushållsvattnet i Vasa klart har uppfyllt de sanitära kvalitetskraven och kvalitetsrekommendationerna enligt social- och hälsovårdsministeriets förordning.

Från Kyroälv pumpat vatten:

5,49 milj. m³ (+11,6 %)

Försedimenteringen av råvatten inleddes vid Bergträsket **15.5** och upphörde **15.10**

Ferrisulfat matades **70 - 130 g/m³**

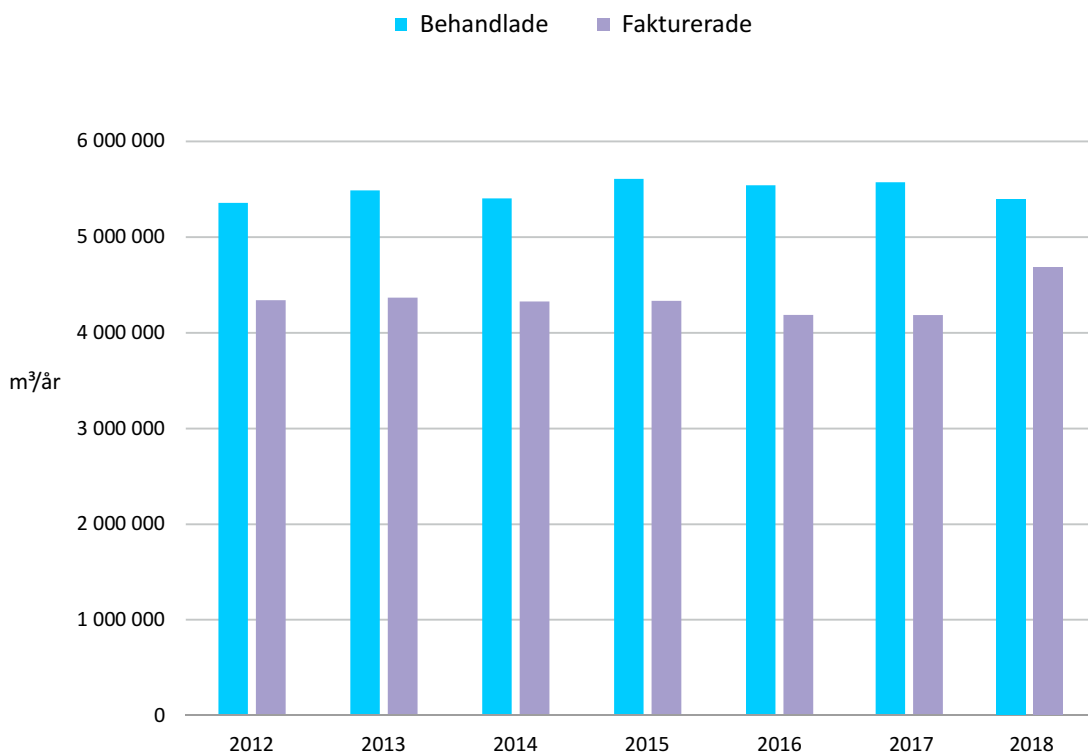
Vattenmängd som pumpades ut i nätverket: **5,41 milj. m³ (-2,9 %)**

Totala dygnsförbrukningen var i genomsnitt: **14 832 m³/d**

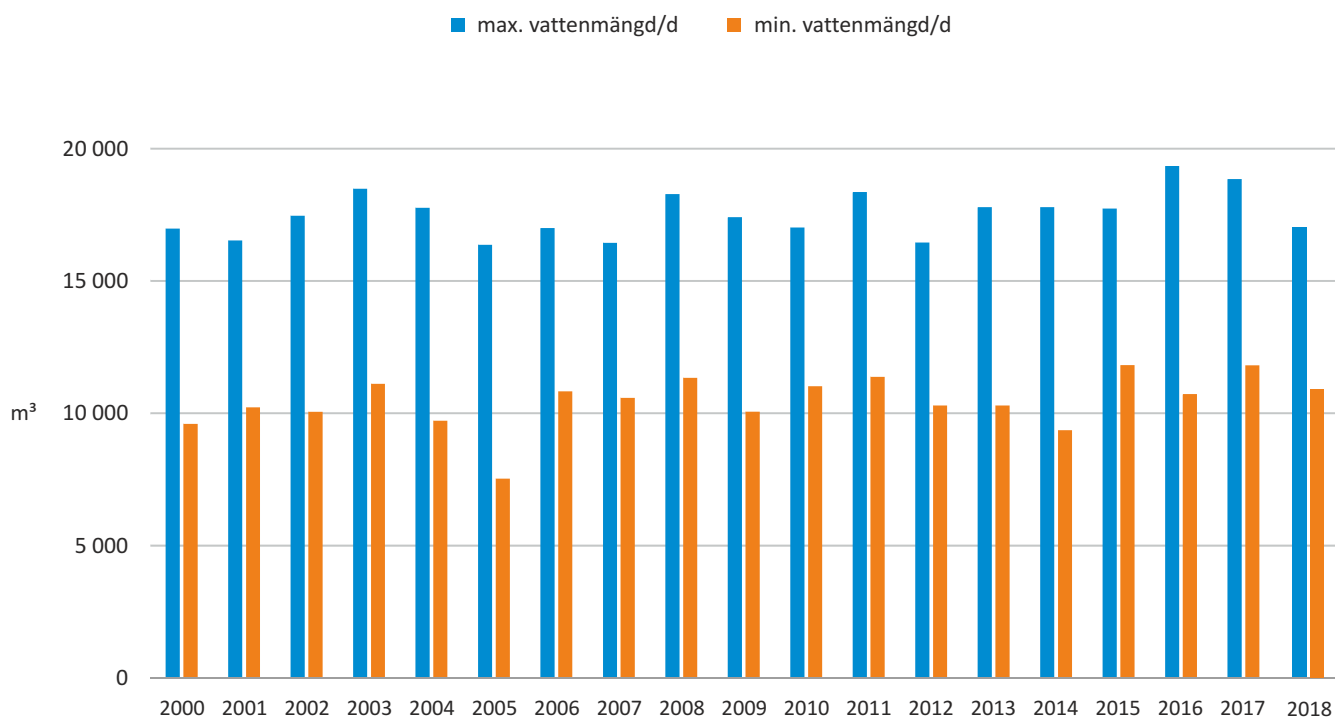
Största mängden vatten som pumpades ut i nätverket: **16 986 m³/d (8.4)**

Minsta mängden vatten som pumpades ut i nätverket: **10 727 m³/d (midsommardagen)**

Renvattenmängder

Maximi- och minimivattenmängder utpumpade i nätverket per dygn

Tekniska tjänster

Tekniska tjänster svarar för att vatten störningsfritt leds till kunderna samt övervakar hushållsvattnets och avloppsvattnets kvalitet i samarbete med BotniaLab Ab. Vi bygger ny kommunal teknik och underhåller och sanerar gammal kommunal teknik. Vi erbjuder anslutnings- och byggtjänster samt anvisningar och råd till byggare. Vårt mål är kundinriktad service och minimering av situationer som orsakar störningar för kunderna.

År 2018 byggdes totalt ca 3,6 km nät. Vi sanerade ca 11,2 km ledningar, största delen av saneringarna gjordes med No dig-metoder. Nätverksinvesteringarna utgjorde ca. 3,2 M€. På grund av mindre saneringspengar är det här det enda sättet att sanera nätet, som snabbt föråldras.

I slutet av året var vattenledningsnätet 999 km och avloppsledningsnätet 548 km. Längden på hela nätet var 1 547 km.

I augusti inträffade ett olyckligt ras i stomnätets spillvattenavlopp, som fick till följd att cirka 20 000 m³ orenat avloppsvatten rann ut i Metviken. Adekvata utredningar i ärendet har gjorts och man har fått åtgärdsanvisningar av myndigheterna. Större satsningar än tidigare bör göras på en sanering av nätverken så att vi ens i någon mån ska kunna ta in på vår stora saneringsskuld. Vi har att göra med ett mycket viktigt livsmedel som vi inte får förstöra med vår verksamhet.

I fortsättningen bör de markanvändningsavgifter som erhålls från planändringar i sin helhet riktas till det områdes infrastruktur som byggs, så som lagen förutsätter. Anslutningstjänsterna utvecklades på så sätt att en av byråingenjörerna utsågs till förman för anslutningstjänsterna, på detta vis säkerställer vi att vi kan betjäna våra kunder bättre än tidigare. Verksamhetsområdenas uppdateringar inkluderades i beslutsprocessen.

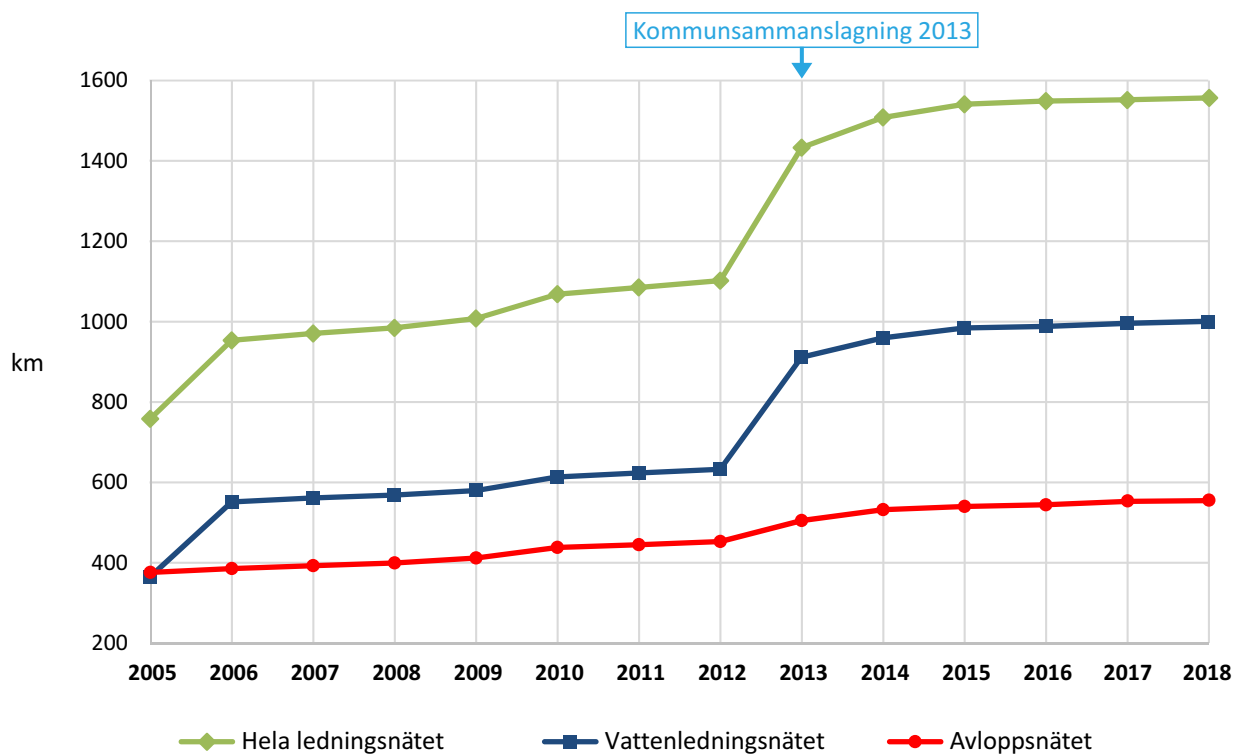
Ny kommunal teknik anlades i samarbete med Kommuntekniken på Västerängens bostadsområde.

Läckageprocenten i vattenledningarna 19,71 % och i avloppsledningarna 25,08 %, sjönk bådadera från det föregående året. Antalet läckage i stamvattenledningarna var 28 st. och antalet stockningar i stamavloppsledningarna var 10 st.

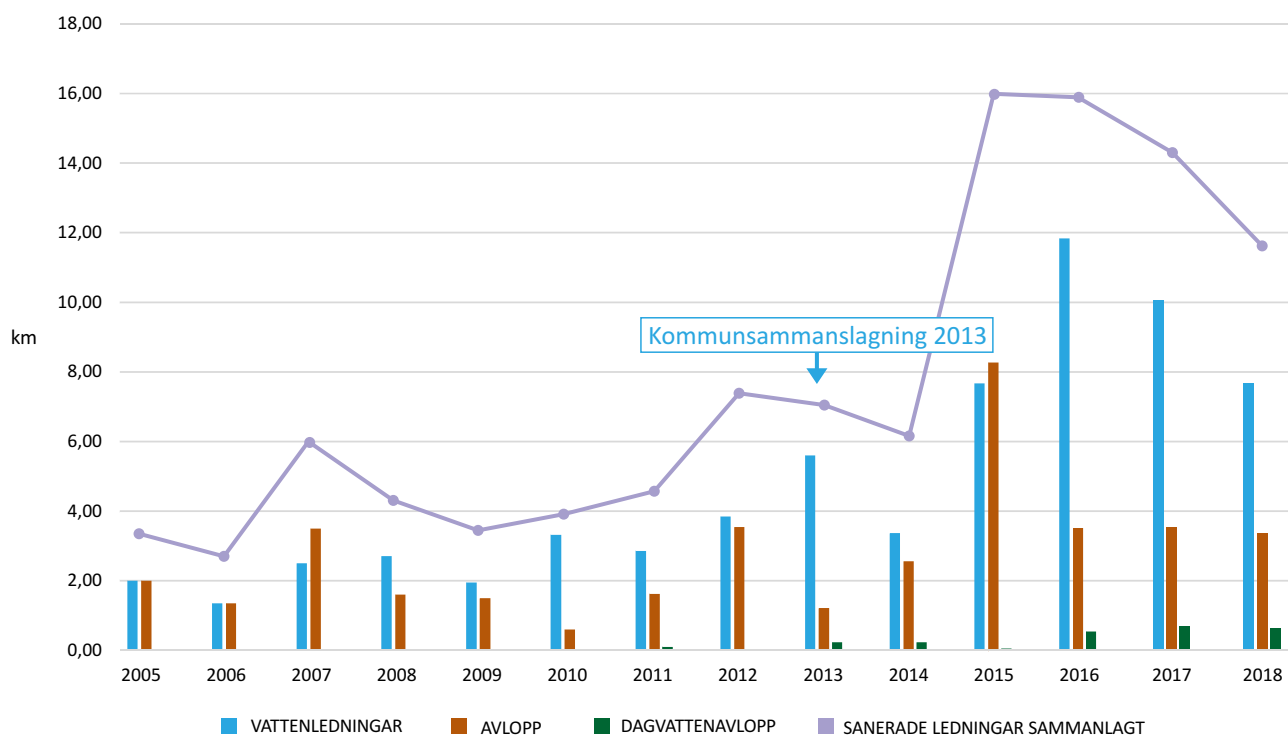
Vasa Vatten är medlem i det nationella forumet Noll olycksfall. Vår arbetsplats har som mål att utvecklas så att man i fråga om arbets säkerheten befinner sig i världstoppen. Vi tänker och agerar så att olycksfall kan undvikas. Vi anser att endast trygga arbetsförhållanden och en trygg arbetsmiljö är moraliskt, socialt och ekonomiskt godtagbara. Vi vill nå det tillsammans med arbetstagarna och ledningen. Tillsammans med de anställda behandlar vi och går igenom alla olycksfall i arbetet och nära-ögat-situationer. Utgående från resultaten ändrar vi vid behov vår praxis.

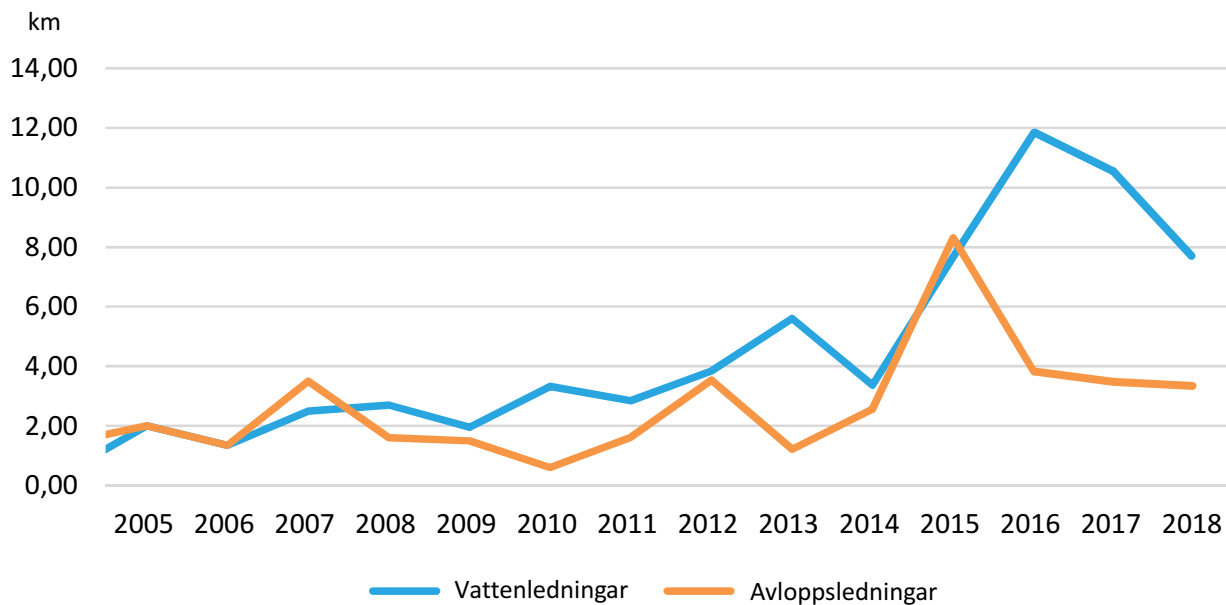
Nätverkets utveckling

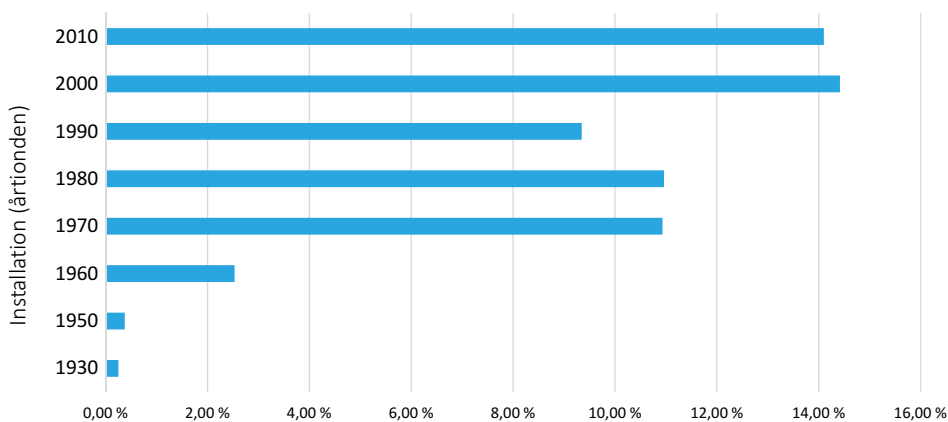
Årlig nätverkssanering

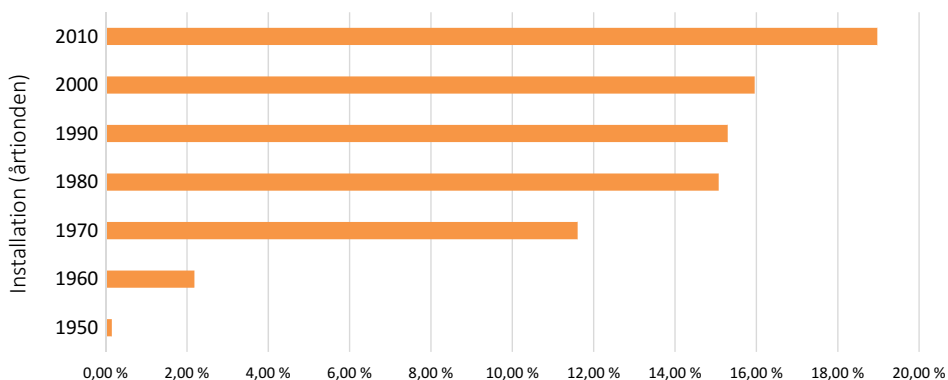
Sanering av vatten- och avloppsledningar

Vattenledningsnätets åldersfördelning

Avloppsnätets åldersfördelning

Påttska avloppsreningsverket

Vid Påttska reningsverket på Brändö renades allt avloppsvatten från det område som Vasa stads avloppssystem täcker samt största delen av Korsholms och en del av Malax kommuns avloppsvatten. Under år 2018 renades på reningsverket allt som allt ca. 69 500 invånarens avloppsvatten. Reningsverket är ett biologisk-kemiskt simultanfällningsverk bestående av olika skeden så som förbehandling, försedimentering, luftning, sekundärsedimentering och sandfiltrering.

År 2018 var antalet pumpstationer för avloppsvatten 122 och antalet torrlägningspumpstationer var 12.

Mängden renat avloppsvatten: 6,2 milj. m³ (-9,7%) i genomsnitt 17 106 m³/d.

Inga bräddningar varken vid reningsverket eller pumpstationerna inträffade.

Enligt tillståndsbeslut nr 34/2006/1 av Västra Finlands miljötillståndsverk ska Påttska reningsverket från och med 1.7.2012 iakttä följande villkor: Det renade vattnets BOD_{7ATU}, O₂-halt får vara högst 10 mg/l och fosforhalten högst 0,3 mg/l. Renings-effekten bör vara minst 95 % både för BOD₇ och för fosfor. Den kemiska syreförbrukningens COD_{Cr}, O₂ bör vara under 75 mg/l och minimieffekten bör vara 85 %. Årsmedelvärdet för den totala kvävereduktionen bör vara minst 70 %.

Resultaten av 2018 års medelvärden var:

BOD₇: 12,6 mg/l, effekt 95%

COD_{Cr}: 58 mg/l, effekt 89%

Fosfor: 0,14 mg/l, effekt 98%

Kväve: årsmedelvärde 57%

Reningseffekter i enlighet med tillståndsvillkoren nåddes när det gäller BOD₇, COD_{Cr} och fosfor. I fråga om kvävetys reduktionseffekt nåddes en renings-effekt på 57 % på årsnivå.

Under det första kvartalet nåddes reningseffekter och -nivåer i enlighet med tillståndsvillkoren för de andra parametrarna förutom för BOD_{7ATU} där reningssnivån överskreds med fyra procentenheter. Överskridningen av rengöringsnivån påverkades bl.a. av det för vintern kalla avloppsvatten som inkom till rengöringsverket och som i processens slutskede fördröjde bakteriernas verksamhet och försvagade effekten av kvävereduktionen.

Under det andra kvartalet nåddes de förutsatta reningseffekterna och -nivåerna i enlighet med tillståndsvillkoren för alla parametrar.

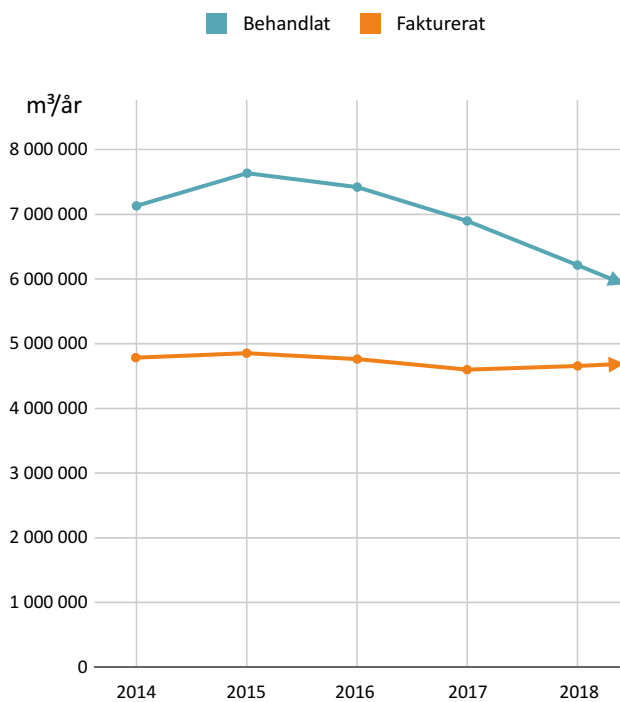
Under det tredje kvartalet uppnåddes de rengöringsnivåer och -effekter beträffande fosfor som förutsätts i tillståndsvillkoren. I fråga om BOD_{7ATU} och COD_{Cr} nåddes inte de förutsatta rengörings-effekterna och -nivåerna. Orsaken till de höga BOD- och COD-halterna var doseringen av glycerol som kolkälla. Under det tredje kvartalet försökte man optimera den rätta matarmängden och doserings-platsen för glycerol. När det gäller kvävereduktion konstaterade man att glycerol fungerar bäst i sedimenteringen. Kväveborttagningsbakterierna kunde inte utnyttja allt kol, vilket syntes som förhöjda värden i resultaten. Användningen av glycerol avslutades i augusti, och i september återgick man till att använda metanol som kolkälla.

Under det fjärde kvartalet nåddes de förutsatta reningseffekterna och -nivåerna i enlighet med tillståndsvillkoren för alla parametrar.

- Det uppstod 12 467 ton torkat slam på reningsverket.
- I avloppsvattenreningssprocessen uppstod:
 - 20 ton sandavfall.
 - 72 ton gallringsavfall.

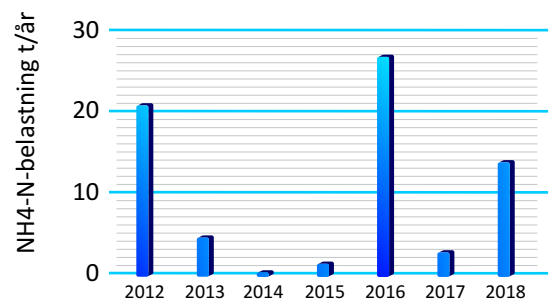
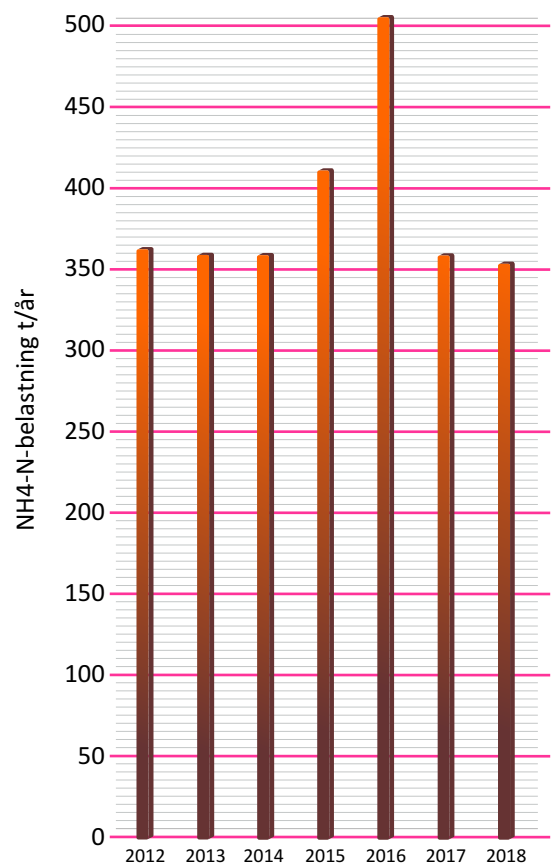
Vid reningsverket gällde de största investeringarna renoveringar av eftersedimenteringsbassängerna (skrapspelen och skraporna byttes ut), sanering av kontorsbyggnaden, effektivisering av cybersäkerheten och planering av desinficeringsenheten för utgående avloppsvatten. När det gäller pumpstationerna installerades energieffektiva pumpar i Sandvikens och Markvägens pumpstationer. Dessutom sanerades tre pumpstationer i Lillkyro.

Avloppsvattenmängder 2014 - 2018

Ammoniumkvävebelastning på Påttiska reningsverket 2012 - 2018

- Inkommande avloppsvatten
- Renat avloppsvatten

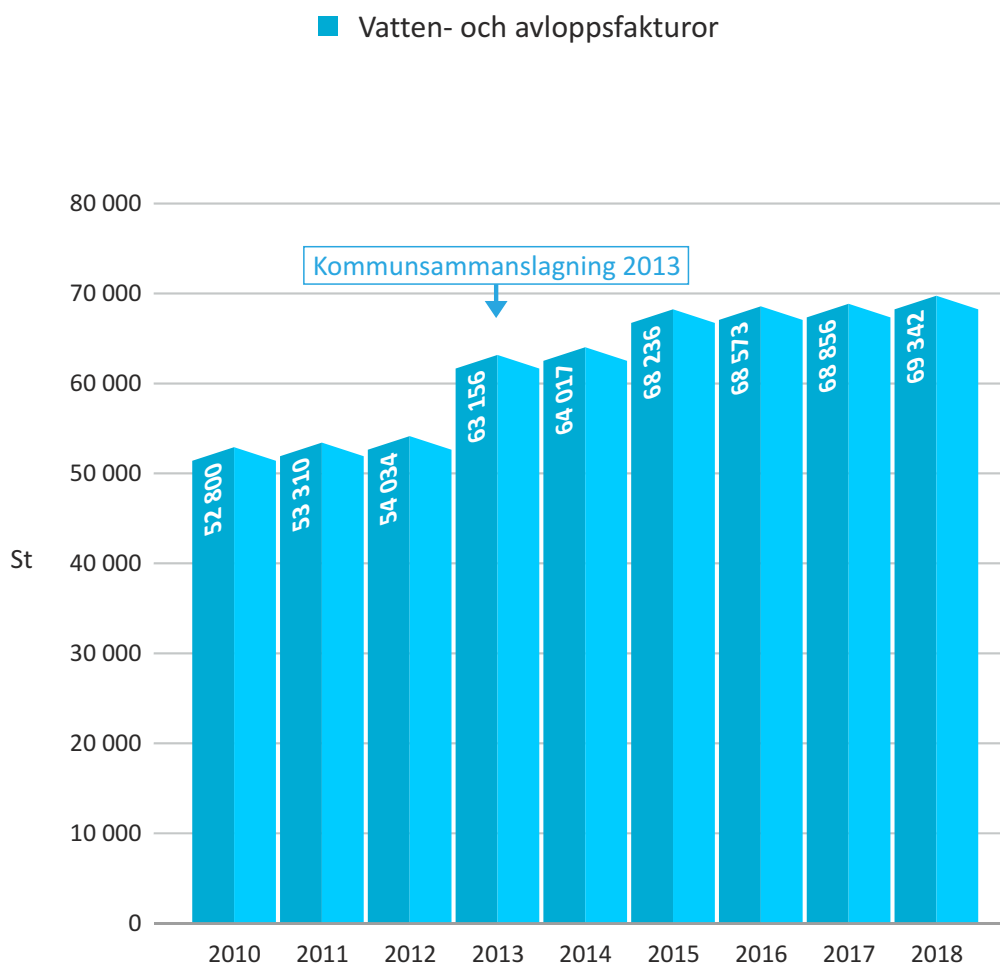
Kundtjänst och administration

Till vattentjänstverkets uppgifter hör även mycket annat än byggande och teknik. Med tanke på producerandet av tjänster hör till vår mångsidiga kundtjänst förutom det administrativa arbetet även funktioner bl.a. i anslutning till kommunikation, fakturering, anslutningsavtal och anslutning. I enlighet med ett kundnära tänkesätt följer vi våra kunders förväntningar och försöker möta deras behov. Vårt mål är också att det ska vara enkelt och okomplicerat att uträtta ärenden hos oss.

Under verksamhetsåret 2018 har vi aktivt deltagit i bl.a. projekt som gäller personalärenden. Inne-

varande år fortsatte även upphandlingen av det nya affärssystemet. Datasystemet ersätter det nuvarande datasystemet för hantering av kundrelationer och för fakturering samt datasystemet för arbetshandledning och lagerhantering. Beslutet om den nya datasystemleverantören (Suomen Vesitieto Oy) fattades i augusti 2018 och efter det inledde vi ett ibruktagningsprojekt som kommer att pågå i ungefär ett år. Målet är att få datasystemet i produktionsbruk i november 2019.

Antal fakturor 2010 - 2018

Att satsa på kundupplevelsen

En viktig roll i Vasa Vattens verksamhetsstyrning har kundnöjdheten, som följs med regelbundet utifrån kundrespons. Vasa Vatten deltog år 2017 i FCG:s årliga undersökning "Samhällsteknisk service". År 2018 var ett s.k. mellanår och nästa gång vi deltar i Taloustutkimus enkät om kundnöjdhet är i början av sommaren 2019.

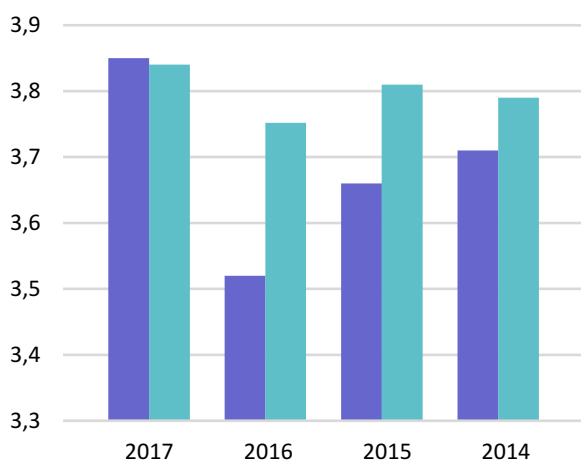
Enligt undersökningsresultaten år 2017 hade vitsorden för information och kundbetjäning stigit,

men som utvecklingsobjekt har vi nu satsat på kundupplevelse men också bl.a. på information med utnyttjande av olika kanaler. Vår kundbetjäning har även fått positiv respons och beröm av kunderna "för att man på ett yrkeskunnigt sätt bryr sig om sina kunder". Satsningar kommer att göras på att informera genom textmeddelanden, och utredningsarbetet pågår.

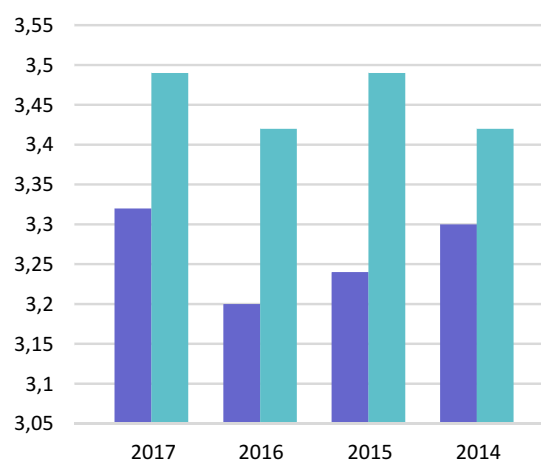
Resultat av FCG:s undersökning "Samhällsteknisk service"

■ Vasa ■ Kommunernas medeltal

Vattentjänsternas kundtjänst

Vattentjänsternas information

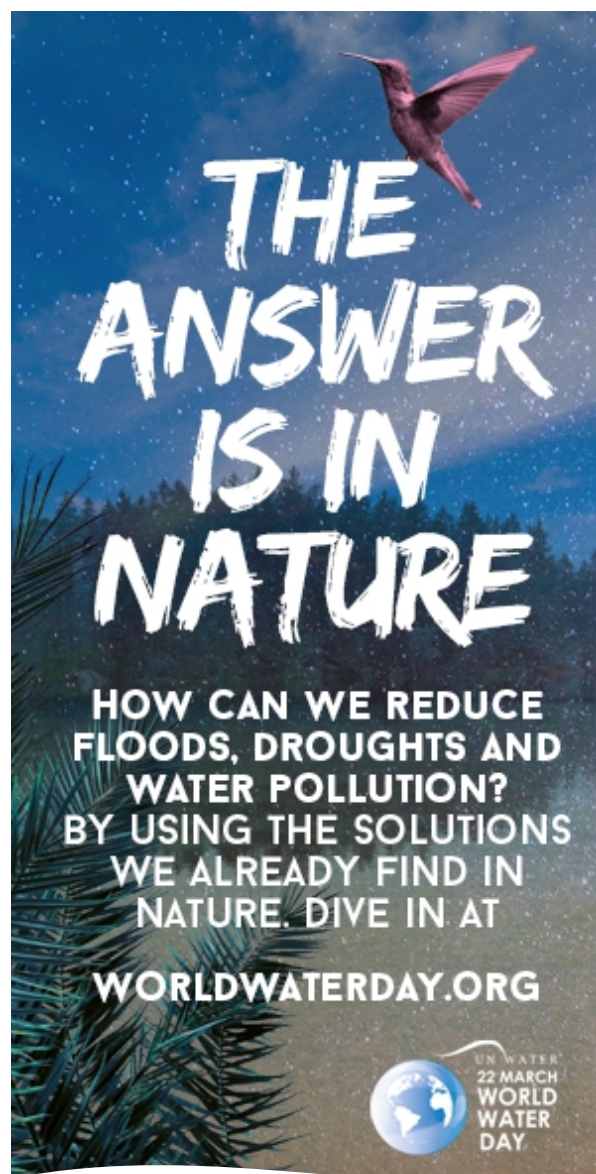
Det kund- och samarbetsforum som bildades år 2005 fungerar som en viktig förmedlare av information mellan kunderna och Vasa Vatten. Representerade i forumet är egnahemsinvånarna och via sina föreningar de större fastigheterna, de professionella disponenterna, industrin, Malax och Korsholms vattenverk samt stadens och regionens miljömyndigheter.

Uppdateringen av Vasa Vattens webbsidor har fortsatt. Genom sidorna försöker vi förbättra kommunikationen med kunderna och lyfta fram Vasa Vattens verksamhet samt göra utträttandet av ärenden hos oss så enkelt som möjligt, även med mobiler. Arbetet med att utveckla kundkommunikationen fortsätter alltså utnyttjandes nya kommunikationskanaler.

Vasa Vatten med i kommunikationskampanjer

Vi deltar årligen i olika kommunikationskampanjer där vi för fram Vasa Vattens verksamhet och gör vattentjänsterna bekanta. År 2018 deltog vi bl.a. i:

- Det samarbete som inleddes för ca. 7 år sedan med Vasa stads hälsovårdsservice enhet för hälsofrämjande och med tandvården fortsätter. Målet med kampanjen "Vatten som törstsläckare", som riktar sig till elever i åk 7-9 i Vasa, är att öka vattnets andel som törstsläckare och hälsofrämjande faktor.
- På våren 2018 på Världsvattendagen 22.3 höll aktörerna gemensamma infomöten om vatten och hälsa för alla elever i åk 7-9 i Vasa enligt ett Världsvattendagstema som ändras varje år. I samband med kampanjen har vi traditionsenligt vart tredje år ordnat en teckningstävling som går ut på att rita en etikett till en vattenflaska. Den här gången beslöt vi att förnya tävlingen och ordnade därför en videotävling för alla elever i åk 8 i Vasa. Man kunde rösta på videorna på Vasa stads webbsidor. Videotävlingen i kampanjen "Vatten som törstsläckare" vanns av klass 8c vid Vasa Övningsskolan med videon "100 orsaker".
- På Vasa stads avdelning på den lokala VASARA-byggmässan, som är avsedd för bl.a. byggare.

Framtiden

Vi satsar på att förbättra kundupplevelsen för våra kunder, och arbetet med att utveckla kundkommunikationen fortsätter alltjämt. Förutom det nya affärssystemet och utvecklandet av våra webbsidor håller vi på att utreda ibruktageandandet av textmeddelandeservicen.

Olika utvecklingsprojekt hör till dagens arbete. Vi utvecklar våra tjänster så att de även i fortsättningen ska motsvara kundernas behov i ett föränderligt samhälle.